

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
DLA BUDYNKÓW URZĘDU MIASTA POZNANIA
PRZY PL. KOLEGIACKIM 17**

OPRACOWAŁA:

Anna Atmanowicz

ZATWIERDZIŁ:

Wojciech Czyżewski

Poznań, wrzesień 2021

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ 1	4
Zakres przedmiotowy Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego	
ROZDZIAŁ 2	6
Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem	
ROZDZIAŁ 3	16
Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym	
ROZDZIAŁ 4	27
Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	
ROZDZIAŁ 5	37
Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	
ROZDZIAŁ 6	39
Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania	
ROZDZIAŁ 7	50
Sposoby zapoznania użytkowników, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz Instrukcją	
ROZDZIAŁ 8	52
Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla stałych użytkowników budynku	
ZAŁĄCZNIK 1	57
Pozwolenie na prace niebezpieczne pod względem pożarowym	
ZAŁĄCZNIK 2	59
Oświadczenie o zapoznaniu się z ustaleniami zawartymi w Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego	
ZAŁĄCZNIK 3	60
Karta informacyjna i Karta charakterystyki obiektu	
ZAŁĄCZNIK 4	63
Harmonogram przeglądów	
ZAŁĄCZNIK 5	65
Obliczenia obciążenia ogniowego dla pomieszczeń archiwum	

ZAŁĄCZNIK 6	66
Podstawa prawna opracowania	
ZAŁĄCZNIK 7	67
Plany graficzne – rzuty	
ZAŁĄCZNIK 8	68
Meldunek koordynatorów	

ROZDZIAŁ 1

Zakres przedmiotowy Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

1

Przedmiotem opracowania jest aktualizacja zapisów Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego (zwanej dalej Instrukcją) o nowe informacje związane z bezpieczeństwem pożarowym.

Aktualizację opracowano na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z dnia 7.06.2010 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719 z późniejszymi zmianami).

Aktualizacja zapisów w zakresie:

- 1) nowelizacji aktów prawnych oraz Polskich Norm związanych z bezpieczeństwem przeciwpożarowym,
- 2) gęstości obciążenia ogniowego,
- 3) uwzględnienia w zapisach dotyczących zasad ewakuacji art. 6 pkt 1 lit. e ustawy z 19.07.2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 4) planów graficznych – załącznik nr 7.

Instrukcja zawiera:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
- 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz Instrukcją;
- 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących stałymi użytkownikami budynku;
- 8) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:

- a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
- b) odległości od obiektów sąsiadujących,
- c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
- d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
- e) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
- f) podziału obiektu na strefy pożarowe,
- g) warunków ewakuacji wraz ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
- h) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- i) dojść do dźwigów dla ekip ratowniczych,
- j) hydrantów zewnętrznych,
- k) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony.

2

Instrukcja przechowywana jest w pomieszczeniu pracownika ochrony obiektu (w czerwonej szafce), aby zapewnić możliwość jej natychmiastowego wykorzystania na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych.

3

Instrukcja jest poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na 2 lata, a także po zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

4

Instrukcja uwzględnia zapisy zawarte w Regulaminie Pracy Urzędu oraz Instrukcji BHP Urzędu.

ROZDZIAŁ 2

Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem

1

Budynki Urzędu przy placu Kolegiackim 17 stanowią kompleks administracji samorządowej, są budynkami użyteczności publicznej. Od strony północnej składają się na niego czteropiętrowy gmach otaczający wewnętrzny dziedziniec, który od północy zamyka jednopiętrowe skrzydło z barokową wieżą i bramą od ul. Gołębiej. Są to obiekty o zwartej zabudowie; główny budynek, oznaczony literą A, zakwalifikowany został do grupy wysokości budynku (W) ponad 25 m, natomiast zmiennie dwu- i trzypiętrowy budynek, oznaczony literą B, od ul. Za Bramką i budynek, oznaczony literą C, od ul. Gołębiej zakwalifikowane zostały do grupy wysokości budynków (N) niskich do 12 m. Budynki są wykonane w systemie tradycyjnym, murowane z cegły, z dachem stromym wielospadowym, krytym blachą w części A budynku i dachówką w części B i C. Do budynku jednopiętrowego C przylegają garaże od strony parku Chopina, wzdłuż ul. Podgórznej.

2

1. Warunki ochrony przeciwpożarowej:

1.1 Podstawowe dane techniczne budynków:

- wysokość od terenu do kalenicy dachu – 27,67 m – zakwalifikowany do grupy wysokości wysoki (W),
- budynki Urzędu zajmują powierzchnię 16 317,05 m², z podziałem na kondygnacje:

Budynek A i B:

- piwnica – 1686,56 m², parter – 2888,65 m²,
- I p – 2899,62 m²,
- II p – 2836,08 m²,
- III p – 2091,13 m²,
- IV p – 2086,76 m² + 1034,05 m² (antresola),
- magazyn meblowy – 38,87 m².

Budynek C:

- piwnica – 76,9 m²,
- parter – 139,7 m²,
- I p – 88,3 m²,

Garaże – 442,31 m².

1.2 Charakterystyka budynków:

- **budynek A** – sześciokondygnacyjny, w tym pięć kondygnacji nadziemnych oraz jedna kondygnacja podziemna,
- **budynek B** – czterokondygnacyjny, w tym trzy kondygnacje nadziemne i jedna podziemna – piwnice,
- **budynek C** – trzykondygnacyjny z bramą i wieżą od ul. Gołębiej, w tym jedna kondygnacja podziemna (piwnice) i dwie nadziemne. Ponadto budynek C stanowi wschodnią część północnego skrzydła kolegiackiego założenia jezuickiego, które wzniesiono w ostatnim etapie budowy nowego kolegium, w latach 1748-1761, jako zamknięcie czworobocznego dziedzińca z zaprojektowaną na osi reprezentacyjną, monumentalną wieżą z przejazdem bramnym w przyziemiu i dwukondygnacyjnymi skrzydłami mieszkalnymi, na rzucie wydłużonego prostokąta z krużgankami, wzdłuż dziedzińca.
- **budynek garaży** – parterowy, znajdujący się pomiędzy kościołem farnym a parkiem Chopina.

1.3 Konstrukcje budynku i elementy budowlane:

- ławy fundamentowe, ceglane, schodkowe oraz kamienne o zmiennej wysokości posadowienia,
- ściany konstrukcyjne zewnętrzne i wewnętrzne. W budynku zastosowano ściany murowane z cegły pełnej na zaprawie cementowo-wapiennej. Elewacja budynku tynkowana na gładko i malowana,
- ściany działowe – w piwnicy ściany działowe przeważnie murowane z cegły pełnej na zaprawie cementowo-wapiennej. Na pozostałych kondygnacjach (w zależności od tego, jakie spełniają funkcje – czy konstrukcyjne, czy działowe budynku) murowane z cegły pełnej na zaprawie cementowo-wapiennej i wykonane w lekkiej konstrukcji z płyt gipsowo-kartonowych,
- na poddaszu przeważają ściany wykonane w lekkiej konstrukcji gipsowo-kartonowej i częściowo przeszklone szkłem zwykłym,
- w pozostałych kondygnacjach ścianki stanowią konstrukcję murowaną z podziałem wewnątrz pomieszczenia, częściowo wykonanym z płyt gipsowo-kartonowych na stelażu systemowym wypełnionych wewnątrz watą mineralną,
- stropy międzykondygnacyjne: stropy nad piwnicą oraz między parterem a I piętrzem ceglane, łukowe, o grubości od 0,4 do 0,7 m. Stropy pomiędzy pozostałymi piętrami są stropami belkowymi drewnianymi, oparte na ścianach konstrukcyjnych, z wyjątkiem stropów na I i II piętrze zachodniej części budynku wykonanych z elementów żelbetowych,

- podłogi w części pomieszczeń i korytarzy są wykonane z desek, ułożone na legarach. Wierzchnie pokrycie podłóg stanowią częściowo wykładzina PCV i płytki z kamienia naturalnego lub ceramiczne. W niektórych pomieszczeniach i korytarzach zachowano parkiet drewniany z drewna twardego,
- dachy prawie nad całym obiektem strome, wielospadowe. Konstrukcja nośna dachu stalowa w części A budynku i drewniana w części B. Pokrycie dachu jest z blachy miedzianej w części A oraz dachówki ceramicznej w części B i C budynku. Konstrukcje nośne stalowe zarówno dachu, jak i antresoli zostały pokryte farbami zabezpieczenia ognioochronnego do klasy R 30 odporności ogniowej,
- klatki schodowe: do komunikacji pionowej w budynku Urzędu służy 11 klatek schodowych zlokalizowanych na skraju budynku A i B oraz w jego centralnej części (trzy klatki schodowe). Do celów ewakuacji przewiduje się wykorzystanie wszystkich klatek schodowych, w tym jedną łączącą piętra IV z III,
- klatka łącząca piętra IV i III stanowi konstrukcję stalową obudowaną w technologii płyty kartonowo-gipsowej ze stopniami z płytek ceramicznych. Klatka obudowana jest w klasie REI 60 i zamykana drzwiami w klasie EI 30, bez zastosowania zabezpieczenia przed zadymieniem.

1.4 Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia przez elementy budowlane:

- klasa odporności pożarowej budynku – **B**

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	Główna konstrukcja nośna	Konstrukcja dachu	Strop	Ściana zewnętrzna	Ściana wewnętrzna	Przekrycie dachu
B	R 120	R 30	REI 60	EI 60	EI 30	RE 30

gdzie:

R – nośność ogniowa w minutach

E – szczelność ogniowa w minutach

I – izolacyjność ogniowa w minutach

Wymagań tych nie spełniają: konstrukcja przekrycia dachowego RE 30 oraz stropy REI 60 między kondygnacjami II i III piętra, a także III i IV piętra.

Wymagana klasa odporności ogniowej elementów oddzielenia przeciwpożarowego dla klasy pożarowej B wynosi:

Klasa odporności pożarowej	Klasa odporności ogniowej		
	Elementów oddzielenia przeciwpożarowego	Drzwi przeciwpożarowych	Drzwi z przedsionka przeciwpożarowego

budynku	Ścian i stropów, z wyjątkiem stropów w ZL	Stropów w ZL	lub innych zamknięć przeciwpożarowych	Na korytarz i do pomieszczeń	Na klatkę schodową
B	REI 120	REI 60	EI 60	EI 30	E 30

2. Odległości od budynków sąsiadujących.

Budynki zostały zlokalizowane od strony pl. Kolegiackiego (otwarty parking nie graniczy z budynkami), od strony ul. Za Bramką wkomponowany jest w ciąg zwartej zabudowy kamienic, od strony północnej tworzy kompleks zabudowy w ciągu budynków kolegiackich i kościelnych łącznie z budynkiem kościoła farnego przy ul. Gołębiej, od strony zachodniej znajduje się teren parku im. F. Chopina, dostęp uliczkami parkowymi na całej długości budynku Urzędu.

Odległości są zachowane.

Zdjęcie poglądowe – posadowienie budynków

3. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego:

Definicje

Podstawowe terminy i definicje określono na podstawie definicji zawartych w przepisach techniczno-budowlanych i o ochronie przeciwpożarowej oraz PN-ISO 8421-2 Ochrona przeciwpożarowa – Terminologia – Budowlane środki ochrony przeciwpożarowej.

Gęstość obciążenia ogniowego

Energia cieplna, wyrażona w megadżulach, która może powstać przy spaleniu materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów stałych przypadająca na jednostkę powierzchni tego obiektu, wyrażona w metrach kwadratowych.

Względny czas trwania pożaru

Czas, w którym ulegną spaleniu materiały palne znajdujące się w pomieszczeniu lub składowisku materiałów stałych w strefie pożarowej.

Pomieszczenia produkcyjno-magazynowe oraz warsztatowe i techniczne zaliczamy do zagrożonych pożarem w zależności od występującego obciążenia ogniowego (obliczenia takie przeprowadza się na podstawie wykazu ilościowego i rodzajowego składowanych materiałów).

Wymagania z zakresu bezpieczeństwa pożarowego dla budynków/pomieszczeń produkcyjnych lub magazynowych określa się na podstawie gęstości obciążenia ogniowego zgodnie z postanowieniami PN-B-02852 Ochrona przeciwpożarowa budynków.

Gęstość obciążenia ogniowego (Q_d) w megadżulach na metr kwadratowy oblicza się według poniższego wzoru:

$$Q_d = \frac{\sum_{i=1}^{i=n} (Q_{dt} \times G_t)}{F}$$

w którym:

n – liczba rodzajów materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku,

G_t – masa poszczególnych materiałów w kilogramach,

F – powierzchnia rzutu poziomego pomieszczenia, strefy pożarowej lub składowiska w metrach kwadratowych,

Q_{dt} – ciepło spalania poszczególnych materiałów w megadżulach na kilogram.

Pomieszczenia techniczne i magazynowe występujące w budynku (serwerownia, rozdzielnia elektryczna, kotłownia, magazyny podręczne i archiwum) stanowią odrębne strefy przeciwpożarowe z gęstością obciążenia ogniowego do 2000 MJ/m².

4. Parametry pożarowe występujących substancji palnych:

Obecnie wykorzystywane do wystroju wnętrz i wyrobu przedmiotów codziennego użytku materiały palne zawierają znaczne ilości skomplikowanych związków chemicznych, które w procesie spalania lub podczas termicznego rozkładu tworzą silnie toksyczne substancje. W budynku występują palne substancje stwarzające zagrożenie pożarowe tylko w niewielkich ilościach (farby, rozcieńczalniki itp.) w pomieszczeniach warsztatów umieszczonych w piwnicach.

Natomiast w pomieszczeniach i biurach mogą się znajdować różne materiały rozprzestrzeniające pożar, takie jak drewno, guma, polwinit, opakowania z tektury, tworzywa sztuczne (polietylen, folia, styropian, poliuretan), materiały uszczelniające, materiały tapicerowane (krzesła, meble wyściełane w biurach, pianka poliuretanowa) itp. Konsekwencją stosowanych materiałów jest nie tylko zwiększenie możliwości powstania pożaru, ale również wzrost zagrożenia dla osób pracujących. Skład gazów powstających w wyniku spalania zależy przede wszystkim od rodzaju spalonych materiałów, wszystkie gazy są silnie toksyczne. Najczęstszą przyczyną śmierci podczas pożaru nie są płomienie powodujące poparzenia, lecz zatrucie gazami pożarowymi.

Potencjalnym źródłem pożaru w budynku może być:

- używanie otwartego ognia,
- wada lub nieprawidłowa eksploatacja urządzeń oraz instalacji elektrycznych,
- nieprawidłowa organizacja i prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- podpalenie.

Potencjalnymi drogami rozprzestrzeniania się pożaru mogą być:

- wyposażenie pomieszczeń,
- drewniane stropy, schody i ciągi komunikacyjne,
- przyległe budynki.

5. Kategoria zagrożenia ludzi, liczba osób w pomieszczeniach:

Budynek ze względu na przeznaczenie i jego funkcję użytkową zakwalifikowany został do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III**, z pomieszczeniami zakwalifikowanymi do kategorii zagrożenia ludzi **ZL I**. Te pomieszczenia to sala sesyjna na parterze oraz sala narad Biała na I piętrze.

Przewidywana liczba osób będących stałymi użytkownikami budynku, mogących przebywać na poszczególnych kondygnacjach:

Kondygnacja	Przewidywana liczba osób (może ulegać zmianie z uwagi na translokacje i ruchy kadrowe)
Piwnica (część warsztatowa)	około 14 osób
Parter	około 85 osób
I piętro	około 125 osób
II piętro	około 172 osoby
III piętro	około 156 osób
IV piętro	około 86 osób
Antresola	około 46 osób
Budynek C	około 16 osób

łącznie w budynku może przebywać **około 700 stałych użytkowników** oraz osoby dyżurujące i pracownicy świadczący usługi na rzecz Urzędu.

6. Ocena zagrożenia wybuchem:

W budynku nie występują strefy zagrożenia wybuchem.

7. Podział obiektu na strefy pożarowe:

Budynek ze względu na charakter użytkowy jest podzielony na strefy pożarowe o dopuszczalnej wielkości dla budynku średniowysokiego (SW) zakwalifikowanego do ZL III:

- strefa I – budynek A: parter i I piętro niewydzielone, wielkość strefy 5054 m²,
- strefa II – budynek A: wszystkie powyżej II piętra, wielkość strefy 7177 m²,
- strefa III – kotłownia gazowa,
- strefa IV – serwerownia.

Część nadziemna została podzielona na strefy pożarowe jako budynki A i B ścianami oddzielenia pożarowego w klasie REI 120, z zamknięciem w postaci drzwi w klasie EI 60 odporności ogniowej.

Podział na strefy pożarowe przeprowadzono w osiach ścian klatek schodowych, stosując zasadę ewakuacji przez strefę pożarową (podział na strefy – rysunki w rozdziale 9).

8. Warunki ewakuacji polegają w szczególności na:

- zapewnieniu odpowiedniej liczby i szerokości wyjść,
- zachowaniu odpowiedniej długości dróg ewakuacyjnych,

- zapewnieniu odpowiedniego wystroju, obudowy i wydzieleni dróg ewakuacyjnych,
- zapewnieniu urządzeń do usuwania dymu i gazów pożarowych.

Budynek zakwalifikowany jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL I i III, długość dojsć ewakuacyjnych nie powinna przekraczać 30 m przy jednym kierunku dojścia, w tym 20 m na drodze poziomej, oraz 60 m przy co najmniej dwóch dojsściach. Brzegowe wielkości dojsć ewakuacyjnych w budynku nie są spełnione, a długości odcinków korytarzy stanowiących poziome drogi ewakuacyjne wynoszą powyżej 50 m. Na korytarzach I, II piętra budynku A będących poziomą drogą ewakuacyjną występują zwężenia do wymiaru 1,06 m na odcinku 10 m. Nie wszystkie drzwi wyjściowe z budynku otwierają się na zewnątrz i posiadają wymaganą szerokość 1,2 m (zalecenia konserwatora zabytków nie pozwalają na zmianę stanu istniejącego). W budynku funkcjonuje 11 klatek schodowych służących do celów ewakuacji. Nie spełniają one wymaganych wymiarów szerokości biegów i szerokości spoczników. Klatki schodowe wydzielone są drzwiami w klasie EI 60 odporności ogniowej, zastosowano w nich system oddymiania grawitacyjny oraz w jednym przypadku oddymianie mechaniczne.

Zastosowany wystrój i obudowa dróg ewakuacyjnych spełniają wymogi ochrony przeciwpożarowej.

9. Oznakowanie na potrzeby ewakuacji:

Budynek Urzędu jest częściowo wyposażony w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne. Pozostałe oznakowanie to tablice bezpieczeństwa i ewakuacji naklejane na ścianach i urządzeniach w budynku.

ZNAKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ		ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA EWAKUACYJNE	
	Gaśnica		Wyjście ewakuacyjne
	Hydrant wewnętrzny		Kierunek do drzwi ewakuacyjnych
	Alarm pożarowy		Drzwi ewakuacyjne
	Telefon alarmowania pożarowego		Miejsce zbiórki do ewakuacji

	Instalacja gaszenia gazem		Pierwsza pomoc medyczna
	Koc gaśniczy		Defibrylator (AED)
	Drzwi przeciwpożarowe		Klucz do wyjścia ewakuacyjnego
	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu		Drzwi przesuwane

10. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych.

Budynek jest wyposażony w instalacje użytkowe:

- wentylacyjną – IV piętro i antresola oraz sala S2 wentylacja mechaniczna, pozostałe pomieszczenia wentylowane grawitacyjnie,
- klimatyzacyjną – centralna: parter: sale S1, S2, S3, pomieszczenie dyżurnego Straży Miejskiej, serwerownia; I piętro: pomieszczenie 107 (Gabinet Prezydenta), sale Biała, Błękitna i Malinowa; IV piętro i antresola: w całości; klimatyzacja lokalna obejmuje wybrane pomieszczenia parteru,
- elektryczną – gniazdek wtykowych i siłową. Główny przeciwpożarowy wyłącznik prądu jest usytuowany na parterze przy wejściu głównym, w pobliżu pomieszczenia ochrony obiektu,
- gazową – gazu ziemnego, wykorzystywaną tylko do celów grzewczych. Główny kurek gazowy znajduje się przy wejściu do budynku od ul. Za Bramką,
- odgromową – budynki są chronione instalacją piorunochronną,
- kontrolę dostępu – pomieszczenia biurowe są objęte systemem kontroli dostępu, pomieszczenia magazynowe i archiwa są zamykane na klucz,
- wodno-kanalizacyjną, sieć komputerową z wydzielonym zasilaniem elektrycznym, główny przeciwpożarowy wyłącznik prądu sieci komputerowej UPS znajduje się na parterze przy wejściu głównym, w pobliżu pomieszczenia ochrony obiektu.

11. Dobór urządzeń przeciwpożarowych w obiekcie:

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa hydrantów wewnętrznych – obiekt wyposażono w instalację wodociągową hydrantową $\varnothing$ 25 z węzłem pólstywnym.

Systemy alarmowe:

- system sygnalizacji pożarowej (SSP) obejmuje w całości budynek A, B i C,
- dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO) w budynku A, B i C,
- system sterowania gaszeniem wraz z systemem wczesnej detekcji VESDA w serwerowni (pom. 48),
- stałe urządzenia gaśnicze (SUG), system gaszenia gazem bezpiecznym FM 200 (serwerownia – pom. 48),
- system automatycznego zamykania drzwi przy klatkach schodowych, połączony z SSP oraz z systemem oddymiania klatek schodowych,
- ręczne ostrzegacze pożarowe na ciągach komunikacyjnych,
- system detekcji wycieku gazu w pomieszczeniu kotłowni w piwnicy monitorowany przez SSP,
- podręczny sprzęt gaśniczy do gaszenia pożarów grupy A, B, C.

Ochrona SSP obejmuje budynki A, B i C. Zainstalowany SSP steruje zamykaniem drzwi utrzymywanych w pozycji otwartej, otwiera drzwi rozsuwane stanowiące wyjście ewakuacyjne oraz steruje DSO.

System tworzą trzy centrale spięte w sieć (CSP1 w pom. ochrony, CSP2 na IV piętrze i CSP3 w pom. 54, parter). Główna centrala sygnalizacji pożarowej firmy ESSER, w tym IQ8 Control M, znajduje się w pomieszczeniu ochrony budynku A, przy wejściu głównym do budynku.

W obiekcie zapewniony jest całodobowy dozór sprawowany przez Straż Miejską.

12. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru:

Zgodnie z wymogami dla budynku ZL III użyteczności publicznej wymagane jest zapewnienie źródeł zaopatrzenia wodnego z wydajnością 20 dcm³/s. Istniejący wodociąg miejski zapewnia wymaganą ilość wody. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewnia miejska sieć hydrantowa zlokalizowana wzdłuż ul. Za Bramką, pl. Kolegiackiego i przy ul. Zielonej.

13. Drogi pożarowe:

Do budynku zapewniony jest dojazd spełniający wymagania drogi pożarowej. Dojazd jest zapewniony od strony frontowej oraz wewnątrz dziedzińca.

Jednostki ratowniczo-gaśnicze Straży Pożarnej mogą prowadzić działania od pl. Kolegiackiego poprzez bramę, wjeżdżając na teren wewnętrzny (dziedziniec). Istnieje możliwość dojazdu od strony ul. Za Bramką, ul. Zielonej oraz przez park Chopina. Drogi pożarowe są utwardzone oraz umożliwiają wjazd sprzętu i wozów Straży Pożarnej zgodnie z przepisami ochrony ppoż.

ROZDZIAŁ 3

Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym

1

1. Wymagane urządzenia przeciwpożarowe w budynku:

- system sygnalizacji pożarowej,
- urządzenia oddymiające,
- drzwi przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, tj. okna spełniające funkcje klap dymowych, wyposażone w systemy sterowania,
- przeciwpożarowe klapy odcinające,
- przeciwpożarowe wyłączniki prądu,
- instalacje oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego,
- dźwiękowy system ostrzegawczy,
- wewnętrzna sieć hydrantowa, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe,
- podręczny sprzęt gaśniczy.

2. Dodatkowe urządzenia przeciwpożarowe:

- stałe urządzenie gaśnicze,
- urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych – monitoring dwutorowy (telefon i radio),
- system wczesnej detekcji VESDA.

2

Sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym urządzeń przeciwpożarowych

1. Wewnętrzna instalacja hydrantowa:

Firma konserwująca hydranty i sieć hydrantów wewnętrznych prowadzi regularną kontrolę wszystkich zaworów hydrantowych i hydrantów w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia oraz ryzyka (zagrożenia) pożarowego w celu upewnienia się, że hydranty i wyposażenie:

- są na swoim miejscu,
- nie są zastawione, są widoczne, mają czytelne oznakowanie i instrukcję,
- nie mają widocznych uszkodzeń, korozji lub wycieków.

Okresowe przeglądy i konserwacje instalacji odbywają się co 5 lat w przypadku węża, a hydranty co roku są poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji zgodnie z EN 671-1 i EN 671-2.

Zabezpieczenie przeciwpożarowe w czasie kontroli i konserwacji:

Ponieważ przegląd i konserwacja mogą okresowo zmniejszyć efektywność zabezpieczenia przeciwpożarowego, należy uwzględnić, iż:

- zależnie od przewidywanego zagrożenia pożarowego tylko określona liczba (ograniczona część) zaworów (hydrantów) powinna podlegać równocześnie remontowi na danej powierzchni,
- należy zapewnić dodatkowe (zastępcze) przedsięwzięcia zabezpieczające oraz przeprowadzić dodatkowy instruktaż na czas remontu, a także na okres braku zasilania w wodę.

Aby użyć hydrantu należy:

- otworzyć drzwiczki szafki i sprawdzić, czy podłączony jest wąż i prądownica,
- rozwinąć odcinek węża w całości, unikając zagięć i załamania,
- skierować strumień wody na miejsce pożaru.

Hydrant powinny obsługiwać dwie osoby: jedna obsługuje prądownicę, a druga zawór hydrantowy, dawując ilość wody. **Wodą nie gasimy urządzeń pod napięciem elektrycznym oraz w ich obrębie, a także innych substancji, które z wodą tworzą gazy palne, np. karbid.**

2. Podręczny sprzęt gaśniczy:

W zależności od rodzaju palącego się materiału i sposobu jego spalania pożary zostały podzielone na grupy oznaczone literami A, B, C, D i F:

- **grupę A** stanowią pożary ciał stałych pochodzenia organicznego, przy spalaniu których – obok innych zjawisk – występuje żarzenie, np. pożary drewna, papieru, tworzyw sztucznych, tkanin,
- **grupę B** stanowią pożary cieczy palnych i substancji stałych topiących się wskutek ciepła wydzielanego przy pożarze, np. pożary benzyn, alkoholu, lakierów, rozpuszczalników, olejów, tłuszczów, smarów,
- **grupę C** stanowią pożary gazów palnych, np. pożary metanu, acetylenu, wodoru, gazu ziemnego,
- **grupę D** stanowią pożary metali lekkich i innych substancji reagujących z wodą, np. pożary sodu, magnezu,
- **grupę F** stanowią pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.

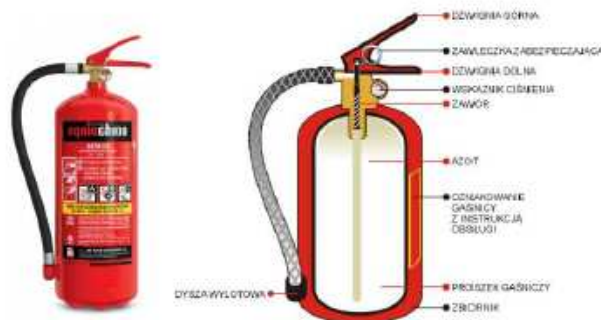
Sprzęt gaśniczy oznacza się literowym symbolem grup pożarów, do zwalczania których sprzęt ten jest przeznaczony:

ZASADY DOTYCZĄCE DOBORU GAŚNIC					
Rodzaj Gaśnicy (środek gaśniczy)	GRUPA POŻARU				
					
PIANA	✓	✓	✗	✗	✗
PROSZEK ABC	✓	✓	✓	✗	✗
PROSZEK BC	✗	✓	✓	✗	✗
PROSZEK SPECJALNY D	✗	✗	✗	✓	✗
DWUTLENEK WĘGLA	✗	✓	✗	✗	✗
PIANA SPECJALNA	✓	✗	✗	✗	✓

Najczęściej stosowanym podręcznym sprzętem gaśniczym w budynku Urzędu są gaśnice typu ABC. Gaśnice w zależności od zastosowanego w nich środka gaśniczego można podzielić na:

- **gaśnice proszkowe** – w których środkiem gaśniczym są proszki; ich działanie gaśnicze polega na chemicznym spowalnianiu procesu palenia na drodze chemicznej,

Gaśnica proszkowa - przeznaczona do gaszenia pożarów z grupy pod stałym ciśnieniem

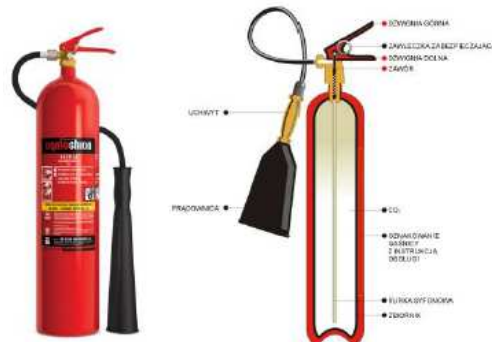
Sposób użycia gaśnicy w razie pożaru:

- zdjąć z wieszaka i podejść do miejsca pożaru,
- wyciągnąć zawleczkę,
- nacisnąć dźwignię zaworu,
- skierować strumień środka gaśniczego na źródło ognia,
- gaśnicę używać w pozycji pionowej.

Przy pomocy tej gaśnicy można gasić urządzenia i instalacje będące pod napięciem do 1000 V z zachowaniem odległości minimum 1 m od palącego się urządzenia.

- **gaśnice śniegowe** – w których środkiem gaśniczym jest sprężony dwutlenek węgla; działanie gaśnicze polega na obniżeniu stężenia tlenu poprzez wprowadzenie do strefy spalania dwutlenku węgla oraz efekcie chłodzącym uzyskiwanym przy rozprężaniu gazu,

Gaśnica śniegowa - przeznaczona do gaszenia pożarów z grupy

Sposób użycia gaśnicy w razie pożaru:

- zdjąć z wieszaka i podejść do miejsca pożaru,
- wyciągnąć zawleczkę,
- nacisnąć dźwignię zaworu,
- skierować strumień środka gaśniczego na źródło ognia,
- gaśnicę używać w pozycji pionowej,
- w czasie działania gaśnicy trzymać ją za uchwyt prądowniczy,
- nie wolno używać gaśnicy do gaszenia palącej się odzieży na człowieku.

Przy pomocy tej gaśnicy można gasić urządzenia i instalacje będące pod napięciem do 1000 V z zachowaniem odległości minimum 1 m od palącego się urządzenia.

- **gaśnice przeznaczone do gaszenia urządzeń elektrycznych.**

Urządzenie gaśnicze 2kg GSE- 2x - przeznaczone do gaszenia sprzętu elektronicznego

Urządzenie gaśnicze zaprojektowane z myślą o gaszeniu urządzeń wrażliwych na pyły i zabrudzenia. Specjalnie zaprojektowana dysza eliminuje zjawisko szoku termicznego. Szczególnie polecane dla zabezpieczania urządzeń elektronicznych w tym komputerów, rozdzielni i szaf sterowniczych, serwerowi itp. Urządzenie nie pozostawia śladów użycia środka gaśniczego. Środek gaśniczy stosowany w urządzeniu - skroplony CO₂.

Sposób użycia urządzenia gaśniczego w razie pożaru:

- zdjąć z wieszaka i podejść do miejsca pożaru,
- wyciągnąć zawleczkę,
- nacisnąć dźwignię zaworu,
- skierować strumień środka gaśniczego na źródło ognia,
- urządzenie używać w pozycji pionowej,

Gaśnice w obiektach powinny być rozmieszczone w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:

- w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działania źródeł ciepła (piece, grzejniki),
- w obiektach wielokondygnacyjnych, w tych samych miejscach na każdej kondygnacji.

W budynku Urzędu co najmniej jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 4 kg (lub 6 dm³) powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni chronionej.

Dla konkretnych, właściwych dla danego obiektu warunków liczbę sprzętu określa się indywidualnie, uwzględniając podział na pomieszczenia i stanowiska pracy, łatwość dostępu do sprzętu i poziom występującego zagrożenia.

Pracownik firmy zajmującej się konserwacją podręcznego sprzętu gaśniczego prowadzi regularną kontrolę wszystkich gaśnic w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia oraz ryzyka (zagrożenia) pożarowego w celu upewnienia się, że gaśnice:

- są na swoim miejscu,
- nie są zastawione, są widoczne, mają czytelne oznakowanie i instrukcję,
- nie mają widocznych uszkodzeń lub korozji.

Przegląd gaśnic odbywa się raz w roku.

3. Koc gaśniczy:

Jest to sprzęt gaśniczy służący do mechanicznego odcinania dopływu powietrza do płonących materiałów.

Koc gaśniczy to płachta z tkaniny całkowicie niepalnej (włókna szklanego) o powierzchni około 2 m². Przechowuje się go w specjalnym futerale. Służy do tłumienia pożaru w zarodku przez odcięcie dopływu powietrza do palącego się przedmiotu.

W budynku Urzędu Miasta Poznania koc gaśniczy znajduje się w pomieszczeniu Straży Miejskiej na parterze.

Sposób użycia:

- wyjąć koc z futerału, rozłożyć i szczelnie przykryć palący się przedmiot,
- w przypadku gaszenia ludzi należy osobę przewrócić i przykryć ją szczelnie kocem,
- koce gaśnicze można wykorzystywać do przenoszenia ewakuowanego mienia.

4. Instalacja systemu sygnalizacji pożarowej. Konserwacja i utrzymanie:

W celu zapewnienia ciągłego poprawnego funkcjonowania instalacji należy ją regularnie sprawdzać i poddawać obsłudze technicznej. Nazwa i numer telefonu firmy prowadzącej konserwację powinny być wyraźnie umieszczone przy centrali alarmu pożarowego. Wymagane jest zastosowanie następujących zasad konserwacji:

- obsługa codzienna,
- obsługa kwartalna,
- obsługa roczna.

Obsługa codzienna polega na odnotowaniu przez strażnika miejskiego (pełniącego dyżur w Urzędzie) w książce służby informacji i przekazaniu ich do osoby pełniącej funkcję inspektora ochrony przeciwpożarowej Wydziału Obsługi Urzędu. Informacje dotyczą:

- każdej zmiany stanu dozoru sygnalizowanego przez centralę alarmu pożarowego, która jest zapisana w książce służby,
- każdego alarmu od poprzedniego dnia roboczego, który jest zarejestrowany, a następnie zostaje przekazany i odnotowany,
- odnotowania, że instalacja po każdym wyjściu ze stanu normalnej pracy, testowaniu lub wyciszeniu została odpowiednio przywrócona do stanu podstawowego,
- każdego innego zauważonego uszkodzenia, które musi zostać natychmiast (nie później niż w następnym dniu roboczym) przekazane do osoby pełniącej funkcję inspektora ochrony przeciwpożarowej Wydziału Obsługi Urzędu.

Obsługę kwartalną i roczną prowadzi firma prowadząca konserwację systemu, odnotowując stan sprawności w książce eksploatacji urządzenia oraz sporządzając stosowną dokumentację, nie później niż do 30 dnia miesiąca kończącego kwartał i rok.

Przegląd i konserwacja są prowadzone w odstępach co pół roku.

5. Dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO). Konserwacja i utrzymanie:

W celu zapewnienia ciągłego poprawnego funkcjonowania instalacji musi ona być regularnie sprawdzana i poddawana obsłudze technicznej. Nazwa i numer telefonu firmy prowadzącej konserwację powinny być wyraźnie umieszczone przy szafie DSO i przy konsoli w pomieszczeniu Straży Miejskiej.

Prace konserwacyjne należy wykonywać zgodnie z instrukcją producenta, jednakże **nie rzadziej niż raz w roku**. Takie prace mogą uwzględniać na przykład: konserwację podzespołów, wymianę części o ograniczonym czasie pracy (np. elektryczne żarówki), zestrzanie, reset i regulację elementów i urządzeń. Szczegółowe coroczne prace konserwacyjne mogą być wykonane przy okazji kwartalnego przeglądu. Dodatkowo system ostrzegania raz na pięć lat powinien być poddany kontroli pod kątem zgodności z wymaganiami normy.

Regularne testy:

Z reguły przy konserwacji dźwiękowych systemów ostrzegawczych mają zastosowanie ustawowe wymagania, normy i lokalne uwarunkowania. W ramach przeglądów i testów są wykonywane następujące czynności:

- regularne testy w celu stwierdzenia braku przeszkód w emisji dźwięku z głośników lub ich funkcjonowaniu,

- regularna analiza dokumentacji w celu stwierdzenia, czy pomieszczenia wykluczone z obszaru pokrycia systemu nagłośnienia nie wymagają ich dołączenia do obszaru pokrycia systemu nagłośnienia,
- regularne testy w celu znalezienia rozwiązania zastępczego (na przykład personel ochrony z megafonami itp.) w przypadku uszkodzenia lub niewłaściwego funkcjonowania dźwiękowego systemu ostrzegawczego lub którejś jego części,
- co najmniej raz w roku przeprowadzony test głośników z zastosowaniem odpowiednich audiotestów. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości należy dokonać pomiaru w celu potwierdzenia zrozumiałości mowy na wymaganym poziomie.

Przeglądy są prowadzone dwa razy w roku.

6. Wentylacja pożarowa, centralki sterowania oddymianiem, wentylacja grawitacyjna, drzwi przeciwpożarowe i inne zamknięcia pożarowe:

Oprócz centrali i podcentralek sygnalizacji pożarowej w obiekcie (w budynkach A i B) zainstalowano cztery centralki sterujące oddymianiem klatek schodowych, które uruchamiane jest automatycznie z systemu sygnalizacji pożarowej.

Centralki te można również sterować ręcznie dzięki przyciskom alarmowym zainstalowanym na kondygnacjach oddymianych klatek schodowych, gdzie występują sterowane elektrycznymi siłownikami okna oddymiające, oraz na parterach tych klatek.

Drzwiami dymoszczelnymi i ewakuacyjnymi steruje się ze sterowników liniowych SSP.

Mechaniczny i grawitacyjny system klap oraz okien oddymiających odprowadzających dym i ciepło podlega przeglądom i czynnościom konserwacyjnym prowadzonym przez firmę serwisującą systemy (podobnie jak system drzwi pożarowych oraz zamknięć). Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane regularnie i zgodnie z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Przeglądy i konserwacje odbywają się co pół roku.

7. Oświetlenie awaryjne (zapasowe i ewakuacyjne):

Przeglądy i konserwacja – regularnie, według danych wytwórcy, jednak co najmniej raz w roku. Oświetlenie awaryjne (zapasowe i ewakuacyjne) wraz z całym układem zasilania, energetyczne przewody zasilające oraz ich

osprzęt muszą być sprawdzane przez specjalistę pod względem zdolności działania i gotowości eksploatacyjnej oraz konserwowane i ewentualnie naprawiane.

Przeglądy są prowadzone raz w roku.

8. Stałe urządzenia gaśnicze gazowe:

W budynku zastosowano gazowy system gaśniczy w pomieszczeniach serwerowni na parterze. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane regularnie i zgodnie z instrukcją ustaloną przez producenta. W celu utrzymania należytej sprawności systemu gaśniczego należy wykonywać przeglądy i konserwacje instalacji z zachowaniem następujących zasad:

- system alarmu pożarowego monitoruje stan ciśnienia w butli ze środkiem gaśniczym i każdy spadek ciśnienia jest sygnalizowany na centrali sygnalizacji pożarowej. Pracownik Wydziału Informatyki, przebywając w pomieszczeniu, jeżeli zauważy spadek ciśnienia, natychmiast powiadamia o tym osobę pełniącą funkcję inspektora ochrony przeciwpożarowej Wydziału Obsługi Urzędu,
- firma serwisująca dokonuje przeglądu półrocznego wraz z konserwacją systemu,
- wszystkie wyniki przeglądów urządzenia, prowadzonych w czasie eksploatacji, oraz wszelkie naprawy i użycia urządzenia należy przekazywać osobie pełniącej funkcję inspektora ochrony przeciwpożarowej Wydziału Obsługi Urzędu,
- nadzór nad sprawnością urządzeń przeciwpożarowych, tj. nad przeglądami, obsługą okresową urządzeń i konserwacją, sprawuje osoba pełniąca funkcję inspektora ochrony przeciwpożarowej Wydziału Obsługi Urzędu.

Przeglądy są prowadzone raz na pół roku.

Urząd jest zarejestrowany w Centralnym Rejestrze Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej (CRO).

9. System wczesnego wykrywania pożaru:

System wczesnej detekcji dymu VESDA, dzięki zasysaniu powietrza z monitorowanego obszaru i jego błyskawicznej oraz precyzyjnej analizie, umożliwia wykrycie pożaru w jego najwcześniejszym stadium, nawet gdy dym nie jest jeszcze widoczny dla oka.

System VESDA zbudowany jest z sieci rurek ssących oraz detektora z głowicą laserową o zakresie czułości od 0,005%/m do 20%/m (konwencjonalne czujki punktowe mają przeciętny zakres czułości ok. 5%/m).

Zadaniem rurek jest ciągle pobieranie powietrza z obszaru chronionego, którym może być zarówno wnętrze pomieszczenia, przestrzeń podpodłogowa, międzysufitowa, jak i pojedyncze urządzenie, np. serwer, centralka telefoniczna, klimatyzator.

Celem systemu VESDA jest ochrona serwerowni, dlatego urządzenia przynależne do niego są tam zainstalowane.

Przeglądy są prowadzone raz na pół roku.

10. Przeciwpozarowy wyłącznik prądu:

Wyłącznik odcina dopływ energii elektrycznej do wszystkich odbiorników z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Przeglądy są prowadzone raz w roku.

ROZDZIAŁ 4

Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

1

Każda osoba zatrudniona w Urzędzie Miasta Poznania ma obowiązek aktywnie uczestniczyć w ewakuacji ludzi i mienia oraz w akcji ratowniczo-gaśniczej. W początkowej fazie działań, od chwili zauważenia pożaru do czasu przybycia pierwszych jednostek Państwowej Straży Pożarnej, należy zastosować poniższą procedurę.

1. Postępowanie w przypadku powstania pożaru czy innego miejscowego zagrożenia

Każdy, kto zauważy pożar lub inne miejscowe zagrożenie (takie jak: katastrofa budowlana, awaria, prawdopodobieństwo podłożenia bomby, skażenie biologiczne czy chemiczne, podejrzana przesyłka czy inne zjawiska, które wzbudzają podejrzenie, np. zapach), jest zobowiązany zachować spokój, nie dopuścić do paniki oraz natychmiast wcisnąć przycisk pożarowy (ROP – ręczny ostrzegacz pożarowy) i zawiadomić:

- osoby znajdujące się w strefie zagrożonej i jej sąsiedztwie,
- telefonicznie Państwową Straż Pożarną lub Wojewódzkie Centrum Powiadamiania Ratunkowego, tel. **998 lub 112**,
- dyrektora wydziału, na terenie którego powstało zagrożenie,

- strażnika Straży Miejskiej.

Po zgłoszeniu informacji o pożarze czy innym miejscowym zagrożeniu, jeśli dociera ona drogą telefoniczną, strażnik Straży Miejskiej bądź wyznaczony pracownik, który otrzymał polecenie dyrektora wydziału, ogłasza alarm głosem i potwierdza, wciskając ROP.

Osoba alarmująca Państwową Straż Pożarną, po uzyskaniu połączenia telefonicznego, powinna podać następujące informacje:

- gdzie się pali lub występuje inne miejscowe zagrożenie, czyli nazwę obiektu i dokładny adres,
- ile kondygnacji liczy budynek zagrożony pożarem lub innym miejscowym zagrożeniem,
- na której kondygnacji powstał pożar lub pojawiło się inne miejscowe zagrożenie,
- co się pali lub jakie rozpoznano inne miejscowe zagrożenie,
- jakie są obecne rozmiary pożaru czy innego miejscowego zagrożenia,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi,
- czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne,
- numer telefonu, z którego podaje się informację,
- imię i nazwisko zgłaszającego.

Słuchawkę telefoniczną można odłożyć dopiero po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia przez dyspozytora Państwowej Straży Pożarnej. Zaleca się również odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy z tego telefonu zgłaszano zagrożenie.

Strażnik Straży Miejskiej, otrzymując informację o zagrożeniu:

- sprawdza sygnał z urządzeń dozorowych i alarmowych,
- powiadamia WCPR (Wojewódzkie Centrum Powiadamiania Ratunkowego) lub Państwową Straż Pożarną w Poznaniu,
- powiadamia Dyrektora Wydziału Obsługi Urzędu,
- wciska ROP znajdujący się w pobliżu centralki alarmowej CSP, potwierdzając w ten sposób zagrożenie.

Prąd w budynku wyłącza dowodzący akcją ratowniczą jednostek ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej. Straż Miejska robi to tylko na polecenie dowodzącego akcją.

Po otrzymaniu komunikatu słownego lub usłyszeniu sygnału dźwiękowego z urządzeń alarmu pożarowego należy ocenić sytuację pożarową i rozpoznać,

czy pożar jest w początkowej fazie, czy gwałtownie się rozwija, a jeśli tak, to:

- natychmiast przystąpić do ewakuacji,
- podnieść alarm, niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz Państwową Straż Pożarną (tel. 998) lub Wojewódzkie Centrum Powiadamiania Ratunkowego (tel. 112),
- jeśli pożar jest w zarodku, to (w miarę akceptowalnego ryzyka) należy podjąć działania gaśnicze za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego oraz wyposażenia znajdującego się w budynku i szafkach hydrantowych,
- podporządkować się osobie kierującej akcją ratunkową (w tym ewakuacją),
- opuścić spokojnie zagrożoną strefę pożarową, wybierając najbliższą dostępną drogę ewakuacyjną – w czasie ewakuacji nie można korzystać z wind,
- wskazać kierunek drogi ewakuacyjnej użytkownikom budynku,
- zgłosić swoją obecność w wyznaczonym miejscu parku Chopina.

2. W przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia należy:

- przerwać pracę i oddalić się z miejsca zagrożenia w wyznaczone miejsce zbiórki osób ewakuowanych,
- zgłosić zagrożenie przełożonemu lub – w razie potrzeby uzyskania instruktażu sposobu postępowania – w Wojewódzkim Centrum Powiadamiania Ratunkowego, tel. **112**,
- podjąć działania w celu uniknięcia niebezpieczeństwa – nawet bez porozumienia z przełożonym, na miarę wiedzy i dostępnych środków technicznych,
- wznowić pracę po usunięciu zagrożenia na polecenie osoby decyzyjnej.

3. Sposób postępowania przy zadziałaniu systemu gaszenia:

Po usłyszeniu alarmu dźwiękowego i zobaczeniu wyświetlanego napisu „UWAGA! GAZ, NIE WCHODZIĆ” należy:

- zawiadomić osoby znajdujące się obok i w strefie zagrożonej,
- zawiadomić strażnika miejskiego,
- nie wchodzić do pomieszczenia, bo w środku jest gaz,
- wyjść natychmiast ze strefy zagrożonej, jeżeli pojawi się napis „UWAGA! AUTOMATYCZNE GASZENIE, OPUŚCIĆ POMIESZCZENIE”.

Budynek Urzędu jest wyposażony w dźwiękowy system ostrzegawczy.

O powstałym zagrożeniu osoby przebywające w budynku w strefie rozgłaszania są informowane następującymi komunikatami:

ALARM EWAKUACYJNY:

„Uwaga, uwaga, wystąpił alarm pożarowy, proszę natychmiast opuścić budynek najbliższym dostępnym wyjściem ewakuacyjnym. Proszę nie używać wind”

Kierując się do najbliższego dostępnego wyjścia ewakuacyjnego, należy zwrócić szczególną uwagę na oznakowanie dróg ewakuacyjnych wyświetlanych na lampach oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego.

ALARM OSTRZEGAWCZY:

„Uwaga, uwaga, system alarmowy zasygnalizował zdarzenie pożarowe w budynku. Zagrożenie jest obecnie weryfikowane. Prosimy pozostać na miejscu i oczekiwać na dalsze komunikaty”

ALARM ODWOŁAWCZY:

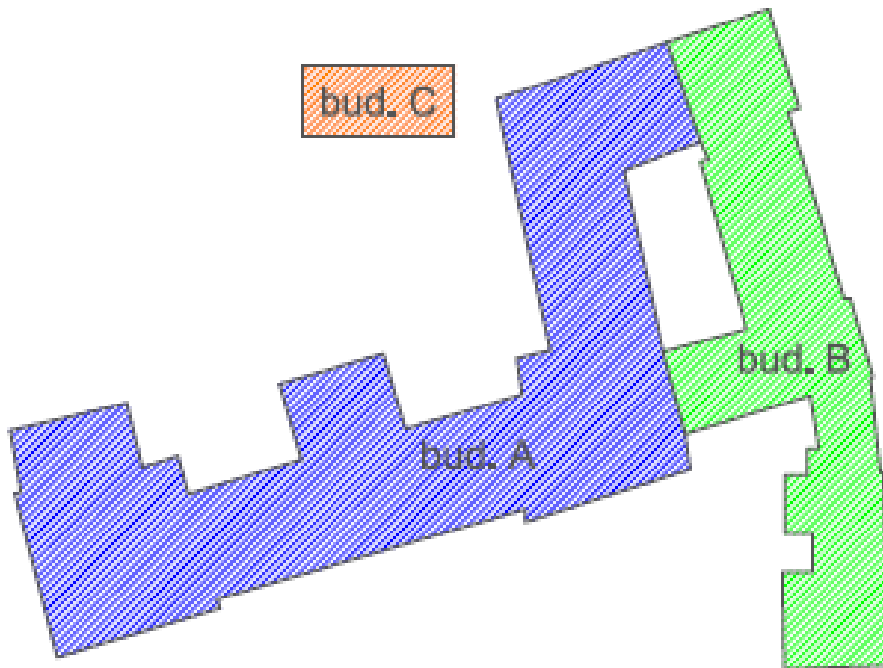
„Stan alarmu został odwołany. Przepraszamy za wszelkie niedogodności i utrudnienia”

ALARM TESTOWY:

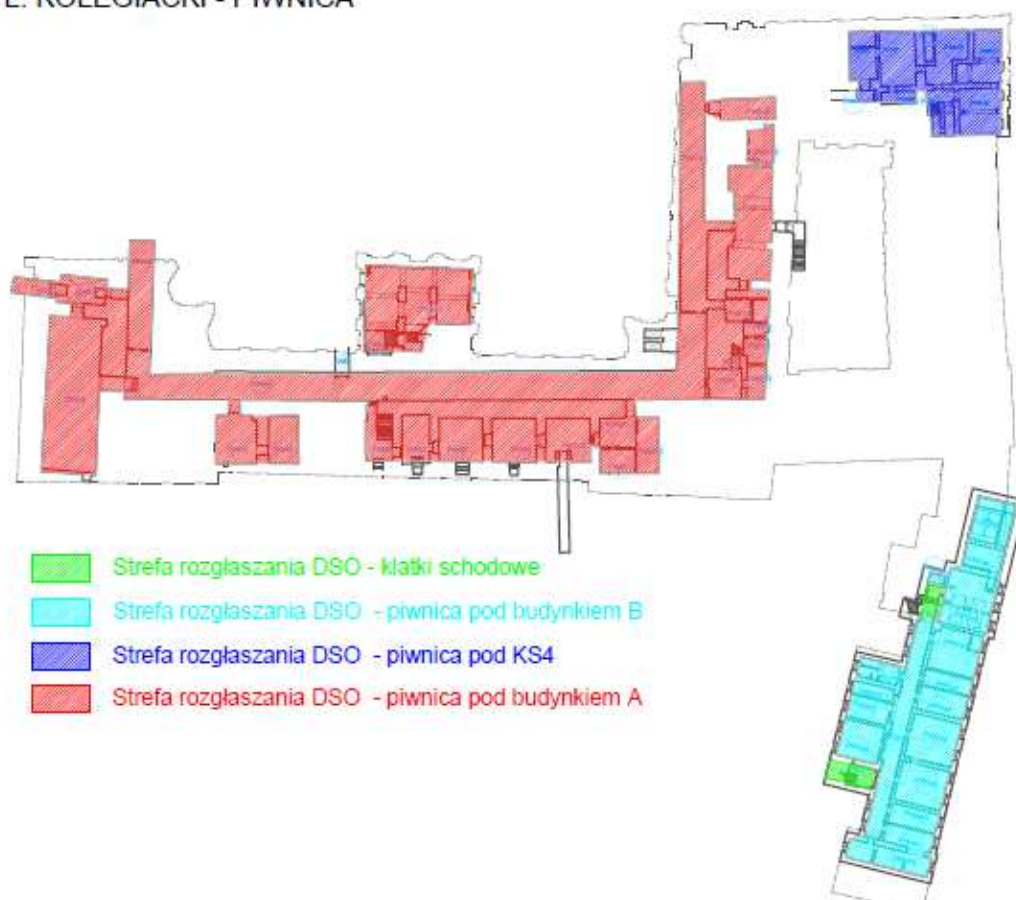
„To jest komunikat testowy, nie są wymagane żadne działania”

oraz innymi komunikatami głosowymi nadawanymi bezpośrednio przez osoby prowadzące ewakuację.

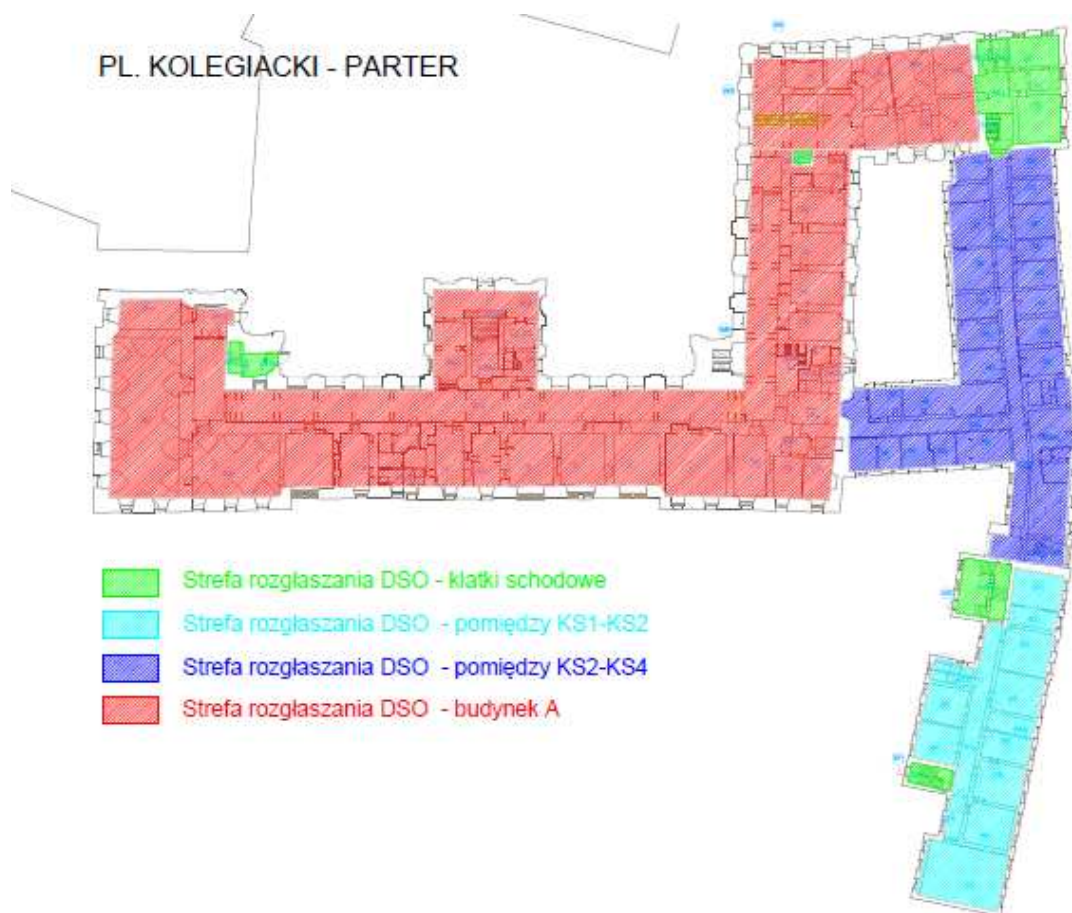
STREFY ROZGLĄSZANIA

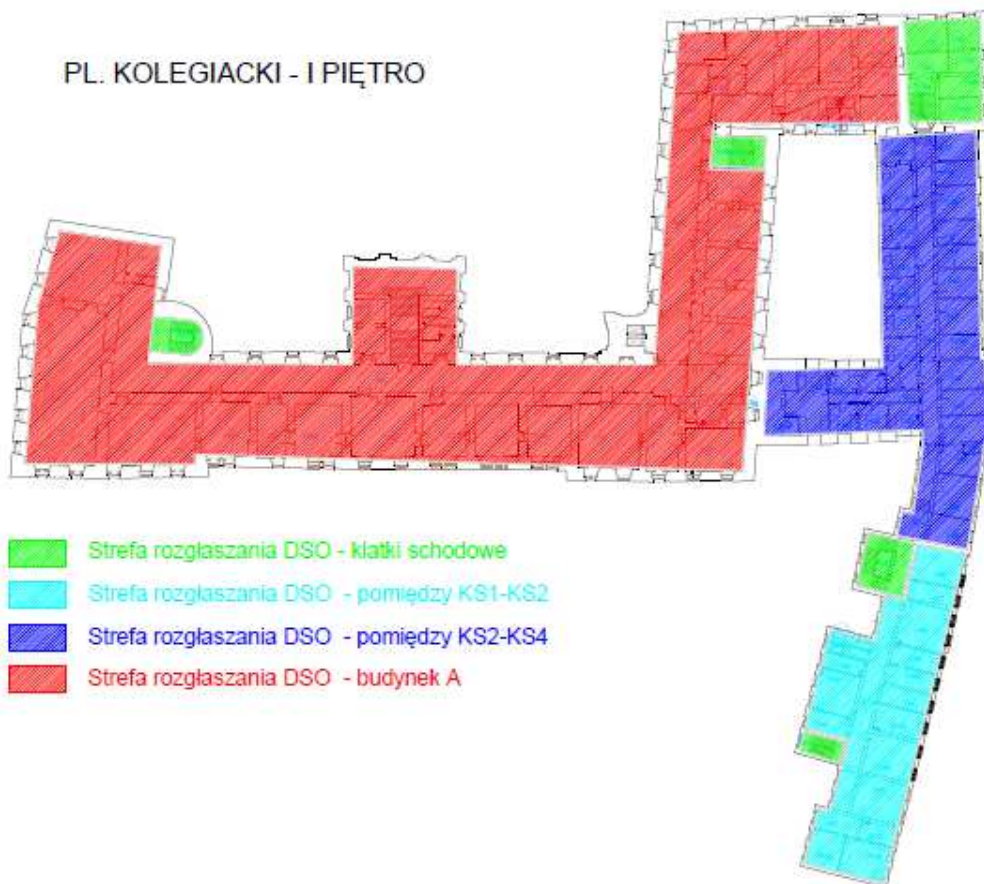
PL. KOLEGIACKI - PIWNICA

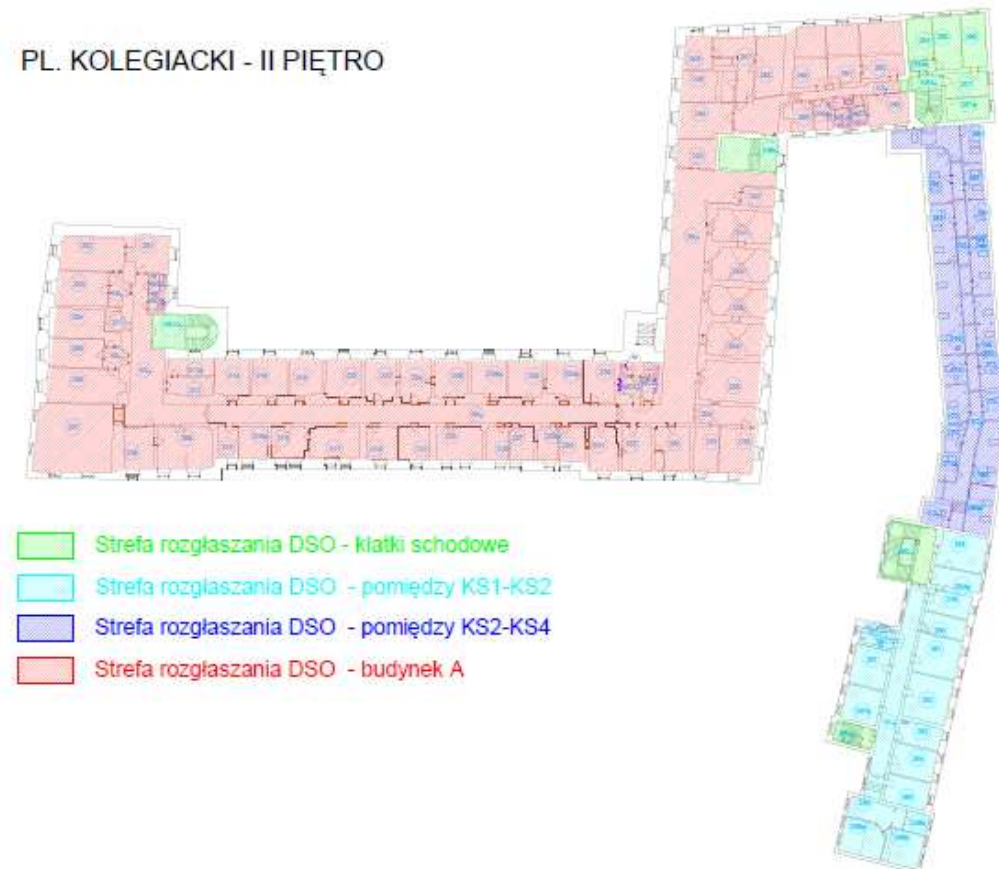

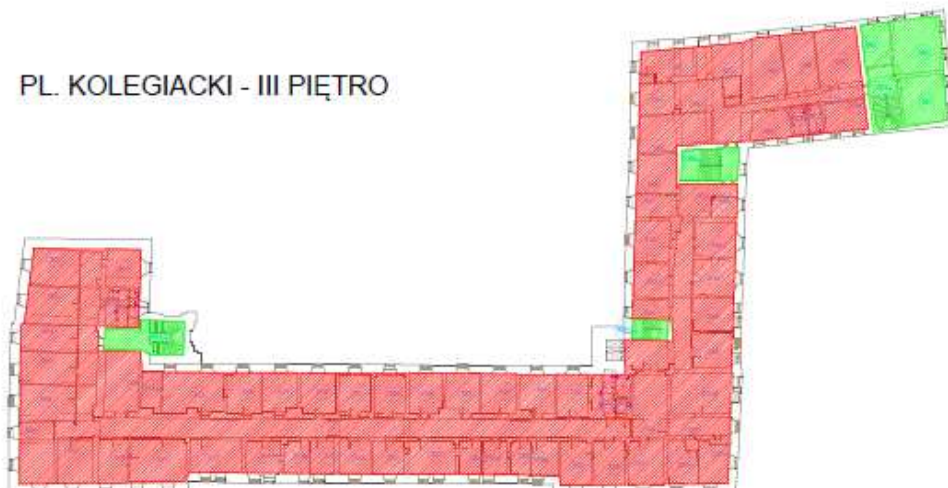
PL. KOLEGIACKI - I PIĘTRO

PL. KOLEGIACKI - II PIĘTRO

PL. KOLEGIACKI - III PIĘTRO

 Strefa rozgłaszania DSO - klatki schodowe

 Strefa rozgłaszania DSO - budynek A

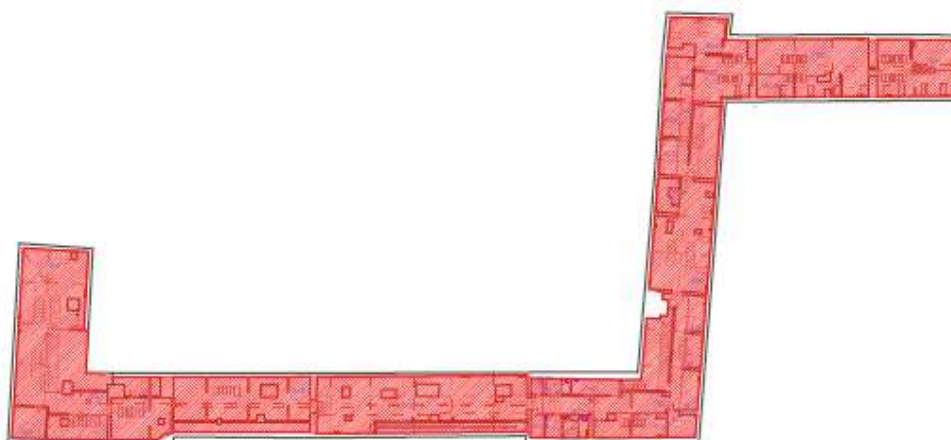
PL. KOLEGIACKI - IV PIĘTRO

 Strefa rozgłaszania DSO - klatki schodowe

 Strefa rozgłaszania DSO - budynek A

PL. KOLEGIACKI - V PIĘTRO

 Strefa rozgłaszania DSO - budynek A

ROZDZIAŁ 5

Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

1

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, Dyrektor Wydziału Obsługi Urzędu lub osoba przez niego upoważniona, jako zarządca obiektu:

- ocenia zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- ustala rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
- wskazuje osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- zapewnia wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- zaznaja osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie ich wykonywania oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu (ww. zagrożenia i przedsięwzięcia zostają wymienione w pozwoleniu na wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym – załącznik nr 1).

Przy wykonywaniu powyższych prac należy:

- zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujące się w nim instalacje techniczne;
- prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach lub przy urządzeniach zagrożonych wybuchem bądź w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwopalnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
- mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
- po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym były one wykonywane, oraz rejony przyległe;
- używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

2

Prace niebezpieczne pożarowo na terenie obiektu mogą być wykonywane jedynie na podstawie zezwolenia Dyrektora Wydziału Obsługi Urzędu lub osoby przez niego upoważnionej.

3

Dyrektor Wydziału Obsługi Urzędu wyznacza osobę pełniącą funkcję inspektora ochrony przeciwpożarowej jako odpowiedzialną za sprawowanie nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym. Powinna ona w szczególności:

- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować ich przestrzeganie przez podległych pracowników;
- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac zostały wykonane wszelkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu lub stanowisk, przewidziane w protokole zabezpieczenia prac;
- sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk pracy oraz przedstawić uwagi Zastępcy Dyrektora OUr, w celu wydania polecenia gwarantującego natychmiastowe usunięcie stwierdzonych niedociągnięć i nieprawidłowości;
- wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzającej niebezpieczeństwo powstania pożaru do czasu usunięcia zaniedbań;
- brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych;
- uzyskać oświadczenie od wykonawcy prac o posiadaniu odpowiednich kwalifikacji i przeszkoleniu w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie oraz przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Na prace niebezpieczne pod względem pożarowym należy uzyskać pozwolenie Dyrektora Wydziału Obsługi Urzędu lub osoby przez niego upoważnionej.

ROZDZIAŁ 6

Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania

1

Na terenie budynków Urzędu zatrudnionych jest około 700 osób będących stałymi użytkownikami tych budynków, w tym osoby z niepełnosprawnością, o ograniczonej zdolności poruszania się. Ponadto czasowo mogą w nim przebywać klienci w różnych grupach wiekowych, także z niepełnosprawnością, w tym osoby o ograniczonej zdolności poruszania się. Dlatego należy przyjąć, że w sytuacji zagrożenia będzie potrzebna pomoc podczas ewakuacji, zwłaszcza osobom o ograniczonej zdolności poruszania się oraz osobom starszym, co powoduje, że należy je otoczyć szczególną opieką.

Podczas pożaru na korytarzach oraz klatkach schodowych tymczasowo – do momentu zadziałania urządzeń usuwania dymu – może nastąpić szybkie i całkowite zadymienie. Z tego powodu sprawna organizacja i przeprowadzenie akcji ewakuacyjnej wymagają dobrego przygotowania, aby nie dopuścić do powstania chaosu i paniki. Za ewakuację odpowiada dyrektor wydziału, na terenie którego wystąpiło zagrożenie. Musi on ocenić warunki. W czasie pożaru czy innego miejscowego zagrożenia należy dążyć w pierwszej kolejności do ewakuacji ze strefy najbardziej zagrożonej, a decyzję o ewakuacji obiektu podejmować jedynie w uzasadnionej sytuacji.

2

1. Organizacja ewakuacji ludzi z budynku:

- ewakuację ludzi z budynku należy podjąć natychmiast, gdy zaistnieje pożar, dym lub inne miejscowe zdarzenie mogące stworzyć zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi,
- obowiązek rozpoczęcia ewakuacji ludzi z budynku w przypadku zagrożenia spoczywa na pracownikach – w szczególności wyznaczonych przez dyrektorów wydziałów do wykonywania działań związanych z bezpieczeństwem pożarowym, ewakuacją i udzielaniem pierwszej pomocy medycznej,
- do czasu przybycia jednostek ratowniczych Straży Pożarnej akcją ratowniczą (w tym ewakuacją) kieruje Prezydent lub osoba przez niego wyznaczona. W przypadku budynków Urzędu przy pl. Kolegiackim ewakuacją pracowników i klientów z terenu danego wydziału kieruje dyrektor,
- pomieszczenia zagrożone należy opuszczać pojedynczo, formując łańcuch, poruszając się jak najbliżej ścian, z twarzą umiejscowioną jak najniżej podłogi,

- w pomieszczeniach należy wyłączyć wszystkie urządzenia, które mogą stwarzać dodatkowe zagrożenie podczas prowadzonych działań ratowniczo-gaśniczych,
- pracownicy mają obowiązek opuścić budynek jak najkrótszą drogą, kierując się znakami ewakuacyjnymi, i udać się na miejsce zbiórki osób ewakuowanych, które jest wyznaczone i oznakowane na terenie przyległym do budynku,
- opuszczając pomieszczenie, pracownik powinien dokładnie sprawdzić, czy nikt w nim nie pozostał, a następnie zamknąć je, klucz pozostawiając w drzwiach od strony zewnętrznej (zamek elektroniczny SKD zamknąć kartą urzędnika),
- pracownik powinien również zabrać ze sobą szczególnie ważne dokumenty,
- wszystkie inne osoby przebywające w obiektach Urzędu po ogłoszeniu ewakuacji powinny poddać się poleceniom kierującego ewakuacją, opuścić budynek i udać się na miejsce zbiórki,
- w przypadku braku możliwości opuszczenia budynku ze względu na silne zadymienie dróg ewakuacyjnych lub wystąpienie innych czynników uniemożliwiających ewakuację znajdujące się na jego terenie osoby powinny pozostać w pomieszczeniach, uszczelnić wszystkie miejsca przedostawania się dymu i starać się powiadomić osoby przebywające na zewnątrz o konieczności udzielenia pomocy. W takiej sytuacji należy unikać otwierania okien, co może spowodować zwiększoną ilość tlenu i przyspieszyć rozwój pożaru, oraz należy bezwzględnie zachować spokój i nie dopuścić do powstania paniki,
- w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z pomieszczeń:
  - w których powstał pożar,
  - które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania pożaru,
  - których wyjścia mogą zostać odcięte przez pożar lub zadymienie,
- następnie należy ewakuować osoby, począwszy od najwyższych kondygnacji,
- należy dążyć do tego, aby wśród pierwszych ewakuowanych były osoby o ograniczonej zdolności poruszania się, a strumień ruchu powinny zamykać osoby najbardziej sprawne,
- podczas ewakuacji z pomieszczeń strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie – zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne – na klatki schodowe i wyjścia poza obszar zagrożony lub na zewnątrz budynku; nie należy korzystać z wind,
- w przypadku zablokowania dróg ewakuacyjnych należy niezwłocznie dostępnymi środkami, np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić dowodzącego akcją ewakuacyjną,

- ludzi odciętych od wyjścia, którzy znaleźli się w tej strefie, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować od zewnątrz za pomocą urządzeń ratowniczych będących w posiadaniu jednostek Państwowej Straży Pożarnej,
- po zakończeniu ewakuacji należy dokładnie sprawdzić, czy wszystkie osoby opuściły poszczególne pomieszczenia budynku. W razie wątpliwości w tej kwestii należy natychmiast zgłosić to jednostkom Straży Pożarnej przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń budynku. Pracownicy sekretariatów wydziałów Urzędu w przypadku konieczności ewakuacji zobowiązani są do zabrania list obecności w celu sprawniejszej weryfikacji, czy wszyscy pracownicy opuścili budynek.

Budynki zostały wyposażone w elektroniczny system rejestracji obecności. W razie potrzeby jest możliwość sprawdzenia liczby osób, które przebywały w budynku przed przystąpieniem do akcji ewakuacyjnej, i wygenerowania raportu. W tym celu należy skontaktować się z Wydziałem Obsługi Urzędu – pracownikiem na stanowisku ds. systemów bezpieczeństwa (tel. 61 878 58 06 lub 61 878 52 99) lub Kierownikiem Oddziału Inwestycji i Remontów (61 878 58 96).

2. Wskazania dla osób uczestniczących w przeprowadzeniu ewakuacji:

Dyrektorzy wydziałów Urzędu oraz kierownicy jednostek organizacyjnych, które znajdują się w budynkach Urzędu:

- wyznaczają pracowników do zadań związanych z bezpieczeństwem pożarowym, ewakuacją i udzielaniem pierwszej pomocy,
- są odpowiedzialni za wyznaczenie ratowanego mienia i kolejności jego ewakuacji,
- nakazują zabezpieczyć dokumentację i mienie,
- w porozumieniu z Dyrektorem Wydziału Obsługi Urzędu organizują ewakuację mienia, poczynawszy od pomieszczeń najbardziej zagrożonych,
- w zależności od określonego rodzaju zagrożenia po ogłoszeniu sygnału do ewakuacji osób lub mienia kierują na swoim odcinku akcją zgodnie z wytycznymi i zadaniami przewidzianymi Instrukcją.

Pracownicy wyznaczeni do wykonywania zadań związanych z bezpieczeństwem pożarowym i ewakuacją wykonują następujące czynności:

- alarmują o zauważonym i stwierdzonym zagrożeniu za pomocą wciśnięcia ROP,

- w chwili usłyszenia sygnału dźwiękowego rozpoczynają ewakuację pracowników i klientów, gdy zaistniały pożar, dym lub inne zdarzenie może stworzyć dla nich zagrożenie,
- po rozpoznaniu sytuacji wskazują pracownikom i klientom kierunek drogi ewakuacyjnej,
- opanowanym, spokojnym głosem powiadamiają pracowników i klientów o konieczności ewakuacji i miejscu zbiórki,
- udzielają pomocy, szczególnie osobom mniej sprawnym fizycznie, zestresowanym, starając się nie dopuścić do wybuchu paniki,
- w przypadku wystąpienia paniki przejmują inicjatywę i zdecydowanymi komendami kierują ludzi do najbliższych wyjść ewakuacyjnych,
- **sprawdzają wszystkie dostępne pomieszczenia (m.in. biura, pomieszczenia socjalne, toalety) w swojej strefie lub na swoim piętrze,**
- udają się drogą ewakuacyjną do wyznaczonego przed budynkiem miejsca zbiórki ewakuacyjnej,
- w przypadku braku widoczności nakazują chwytać się za ręce systemem łańcuszkowym, pochylić się jak najniżej podłogi, a następnie razem wydostać się poza strefę zagrożoną,
- **przekazują niezwłocznie** informacje o opuszczeniu przez ludzi danej kondygnacji/strefy **kierującemu akcją ratowniczą** lub dowódcy jednostki PSP,
- **informują również o zamkniętych pomieszczeniach, których nie można było sprawdzić,**
- postępują zgodnie z poleceniami dyrektora lub dowódcy jednostki PSP.

Wszyscy pozostali pracownicy:

- natychmiast opuszczają pomieszczenia,
- w trakcie ewakuacji zachowują ciszę i opanowanie, stosują się do poleceń przełożonych i osób kierujących ewakuacją,
- nie utrudniają przejścia, nie zatrzymują się, nie zawracają,
- pozostawiają drzwi zamknięte,
- zamykają drzwi w przypadku SKD.

Strażnik Straży Miejskiej, otrzymując informację o zagrożeniu:

- sprawdza sygnał z urządzeń dozorowych i alarmowych,
- sprawdza komunikat wyświetlony lub wydrukowany na centrali sygnalizacji pożaru,
- udaje się we wskazane miejsce sprawdzić co się dzieje,
- **stwierdza pożar,**
- powiadamia Dyrektora Wydziału Obsługi Urzędu (pokój **31**, tel. **52 31**) o powstałym zagrożeniu,
- powiadamia Wojewódzkie Centrum Powiadamiania Ratunkowego lub stanowisko kierowania Komendanta Miejskiego PSP w Poznaniu.

Prąd w budynku wyłącza dowodzący akcją ratowniczą jednostek ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej. Straż Miejska robi to tylko na polecenie dowodzącego akcją.

Strażnik Straży Miejskiej:

- po ogłoszeniu ewakuacji ma obowiązek sprawdzić i w razie potrzeby **otworzyć wszystkie wyjścia z budynku oraz bramę pomiędzy II dziedzińcem i parkiem Chopina,**
- przydziela zadania podległym strażnikom oraz innym osobom w celu likwidacji zagrożenia i jego skutków,
- organizuje łączność ze wszystkimi wydziałami, rejonem i miejscem doraźnej ewakuacji pracowników,
- wystawia posterunek przy wejściach do budynku, nie wpuszczając nikogo,
- wystawia posterunek na II dziedzińcu i odbiera meldunki od koordynatorów ewakuacji – informacje spisuje na zestawieniu, które jest załącznikiem 8 do Instrukcji,
- po otwarciu drzwi wychodzi na zewnątrz budynku (wejście główne) i oczekuje na przybycie jednostek Państwowej Straży Pożarnej, a następnie udziela niezbędnych informacji przybyłemu dowódcy akcji ratowniczej (przygotowuje Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego i kartę alarmową),

- informuje na bieżąco o dotychczasowych działaniach Dyrektora Wydziału Obsługi Urzędu,
- wykonuje polecenia kierującego akcją ratowniczą,
- dysponuje wiedzą na temat miejsca przechowywania kart dostępu do pomieszczeń lub kluczy zapasowych w celu otwarcia pomieszczeń na polecenie dowodzącego akcją ratowniczo-gaśniczą.

3. Ewakuacja osób ze szczególnymi potrzebami:

W związku z kształtowaniem pozytywnego wizerunku Urzędu oraz zapewnieniem wysokich standardów obsługi klientów Urząd realizuje działania wynikające z przepisów przeciwpożarowych z uwzględnieniem wymogów ustawy z 19.07.2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (tj. Dz. U z 2020 r. poz. 1062). Zgodnie z art. 6 pkt 1 lit. e ww. ustawy wymagane jest zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób.

Obecnie klienci korzystają z pomieszczeń w budynku A w obrębie:

- parteru – sale sesyjne,
- 1 piętra – sale kolorowe,
- 3 piętro – obsługa klientów Wydziału Urbanistyki i Architektury oraz Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków,
- 4 piętra – sale konferencyjne.

Ewakuacja z poziomu parteru umożliwi bezproblemowe opuszczenie kondygnacji w przypadku powstania pożaru osobom na wózkach lub o innych ograniczeniach ruchowych.

Scenariusz pożarowy uwzględnia po wystąpieniu alarmu II stopnia otwarcie drzwi wyjściowych (jeśli są rozsuwane) oraz ogłoszenie komunikatów ewakuacyjnych.

Jednym z elementów działania systemu przeciwpożarowego w takiej sytuacji jest sprowadzenie wind w budynku A na parter i pozostawienie z otwartymi drzwiami.

W celu zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji z kondygnacji 1, 3 i 4 zostaną one wyposażone w krzesło ewakuacyjne.

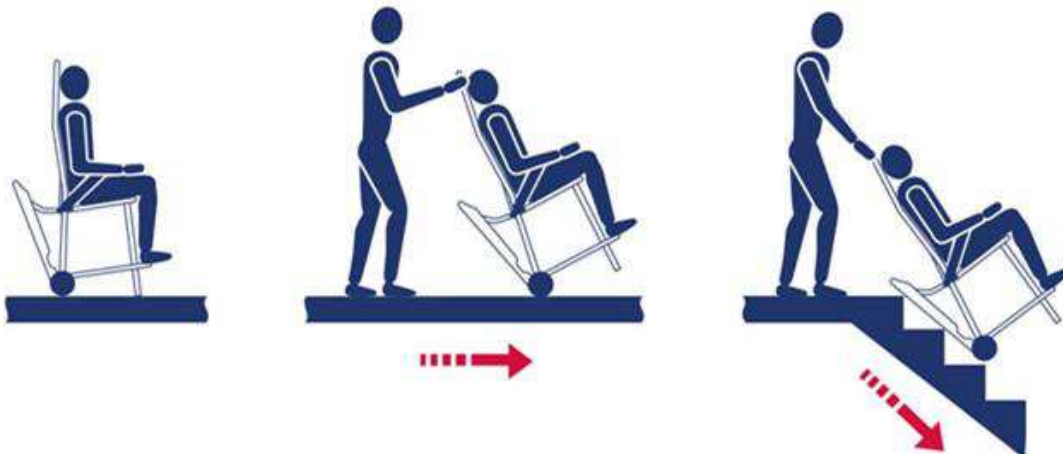
Lokalizacja krzeseł ewakuacyjnych została zaznaczona na planach graficznych – załącznik nr 7.

Do pomocy i ewakuacji przy użyciu krzesła wyznaczeni zostaną koordynatorzy ds. ewakuacji przypisani do danej strefy.

Zdjęcia poglądowe krzesła ewakuacyjnego

Schemat użycia krzesła ewakuacyjnego.

Poglądowe zdjęcie szafki na krzesło ewakuacyjne.

3

Czynniki powodujące utrudnienia w ewakuacji ludzi:

- a) Zadymienie pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych** – dym i znajdujące się w nim gazy pożarowe, które są produktami spalania, rozprzestrzeniają się bardzo szybko i przenikają do odległych od miejsca pożaru części budynku (poprzez otwory instalacyjne w ścianach i stropach, szczeliny w drzwiach, a także poprzez klatki schodowe łączące poszczególne kondygnacje). Dym jest często zwiastunem pożaru, którego źródło bywa ukryte lub niedostępne. Wpływa on drażniaco na drogi oddechowe, wywołując kaszel i krztuszenie się, powoduje łzawienie oczu, a ze względu na ograniczoną widoczność utrudnione jest poruszanie się. Przebywanie ludzi w przestrzeni zadymionej stwarza psychozę lęku, a nawet paniki w obawie przed zatruciem, doznaniem obrażeń, zastygnięciem lub śmiercią. Gęstość zadymienia jest większa w górnej części pomieszczeń i na górnych kondygnacjach obiektu, gdzie dym przenika wraz z unoszącym się ciepłym powietrzem, nagrzanym w wyniku powstałego pożaru. Gęstość dymu może być tak duża, że niewidoczne stają się światła lamp zawieszonych pod stropami oraz znaki ewakuacyjne. Ponadto rozgrzane cząstki dymu są nośnikami ciepła, co powoduje, że dym na drodze swego rozprzestrzeniania może powodować zapalenie się znajdujących się tam materiałów palnych.

- b) Toksyczne produkty rozkładu i spalania** – powstają w warunkach pożaru w wyniku rozkładu termicznego materiałów wykończeniowych oraz elementów wyposażenia. Stanowią one największe niebezpieczeństwo dla życia ludzi, ponieważ często są bezbarwne i bezzapachowe. Szczególnie niebezpieczne są: tlenek węgla, cyjanowodor, czterochlorek węgla, fosgen. Nawet przy niewielkich stężeniach powodują silne zatrucie organizmu, niedotlenienie mózgu, zaburzenia w oddychaniu i utratę przytomności.

- c) Występowanie wysokich temperatur i płomienia** – może powodować odcięcie dróg ewakuacyjnych. Jest naturalnym czynnikiem budzącym u ludzi strach, utrudnia lub uniemożliwia ewakuację, może powodować zachowania nieracjonalne, niewspółmierne do realnego zagrożenia.

4

Zachowanie się ludzi w warunkach zagrożenia

Reakcja ludzi w chwili wykrycia pożaru jest bardzo zróżnicowana i zależy od wielu czynników, takich jak płeć, wiek, pora dnia, znajomość obiektu, stopień oświetlenia. Również różnice w reakcjach ludzi na widok płomieni, występowanie dymu oraz dźwięki towarzyszące pożarowi powinny być brane pod uwagę przez osoby organizujące ewakuację i nią kierujące. Pożar to wypadek nagły, skutkujący zakłóceniem normalnego funkcjonowania obiektu. Typową reakcją osoby jest zaskoczenie wynikające z tego, że nie można z góry przewidzieć, kiedy i gdzie wystąpi pożar. Zaskoczeniu może towarzyszyć lęk spowodowany widokiem płomieni, dymem utrudniającym oddychanie i głosami przestraszonych ludzi. Należy przeciwdziałać temu zjawisku, ponieważ może wystąpić panika, która jest sumarycznym przejawem zaskoczenia i przestachu oraz obawy o własne życie. Osoby ulegające panice tracą panowanie nad swoim działaniem, tłoczą się przy wyjściach, tratują, mogą być nieświadomie agresywne. W takiej sytuacji kierowanie ich działaniem staje się właściwie niemożliwe.

5

Poruszanie się w warunkach zadymienia

Zazwyczaj podczas pożaru dym gromadzi się w górnej części pomieszczenia, a w przypadku dużej intensywności spalania strefa zadymienia może ulec znacznemu obniżeniu, tak że obejmie większość kubatury pomieszczenia. Przy silnym zadymieniu należy poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej posadzki pomieszczenia

lub korytarzy, a w ekstremalnych warunkach czołgać się. Aby ułatwić oddychanie, zaleca się stosowanie mokrej chustki lub kawałka tkaniny, najlepiej zwilżonego wodą, który posłuży za filtr powietrza. W przestrzeni zadymionej pionowej, tj. na klatkach schodowych, należy wchodzić na czworakach i w tej samej pozycji schodzić tyłem. Sposób ten zapewnia lepszą orientację, gdzie kończy się bieg schodów, szczególnie przy niedostatecznej widoczności. W przypadku poszukiwania w pomieszczeniu osób, które w nim pozostały, należy dokładnie sprawdzać miejsca, w których mogła schronić się osoba poszukiwana. Za ewakuację odpowiada dyrektor wydziału Urzędu, na terenie którego wystąpiło zagrożenie, lub osoba przez niego wyznaczona. Musi uwzględniać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu, określać drogi i kierunki ewakuacji oraz udzielać informacji o nieoddalaniu się z miejsca zbiórki. Należy przewidywać możliwość zakwaterowania osób ewakuowanych w przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych. Wyznaczonym miejscem zbiórki ewakuacyjnej dla pracowników Urzędu z budynków przy pl. Kolegiackim jest park Chopina (wyznaczono odpowiednie strefy zbiórki dla poszczególnych budynków).

6

1. Praktyczne sprawdzanie organizacji, warunków i sposobu prowadzenia ewakuacji

Dyrektor Wydziału Obsługi Urzędu Miasta zobowiązany jest co najmniej raz na rok dokonać praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji z budynku.

O terminie przeprowadzenia tych działań musi powiadomić Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu nie później niż na tydzień przed ich planowanym rozpoczęciem. Państwowa Straż Pożarna może uczestniczyć w zaplanowanych ćwiczeniach.

2. Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji powinno polegać w szczególności na:

- a) wyznaczeniu osoby odpowiedzialnej za praktyczne przeprowadzenie próbnej ewakuacji – osoby pełniącej funkcję inspektora ochrony przeciwpożarowej w Wydziale Obsługi Urzędu,
- b) sporządzeniu stosownej dokumentacji,
- c) przeprowadzeniu próbnej ewakuacji,
- d) sprawdzeniu warunków ewakuacji z budynku, tj. tego, czy w praktyce budynek spełnia obowiązujące obecnie wymagania techniczno-budowlane oraz porządkowe w zakresie ewakuacji, a w szczególności sprawdzeniu:

- działania środków alarmowania oraz skuteczności przyjętych sposobów alarmowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia,
  - skuteczności sił i środków przewidzianych do przeprowadzenia ewakuacji,
  - prawidłowości przyjętego sposobu prowadzenia ewakuacji (prawidłowość podjętej decyzji o ewakuacji, umiejętność kierowania ewakuacją, stosowanie się do przyjętych zasad ewakuacji),
  - przestrzegania przez ewakuujących i ewakuowanych określonych zasad prowadzenia ewakuacji,
  - prawidłowości rozmieszczenia oznakowania dróg ewakuacyjnych,
- e) sporządzeniu wniosków z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji, które będą służyły jako:
- materiał szkoleniowy dla pracowników oraz osób funkcyjnych,
  - podstawa do ujmowania w planach modernizacji obiektu zaleceń związanych z poprawą warunków ewakuacji.

W celu urealnienia trudnych warunków ewakuacji, z jakimi użytkownicy budynku mogą się spotkać w praktyce, jako dodatkowy element można zastosować zadymienie pionowych i poziomych dróg ewakuacyjnych (z użyciem urządzeń do zadymiania). Trening ewakuacji należy zakończyć w momencie uzyskania całkowitej pewności o powiadomieniu wszystkich osób mogących przebywać w obiekcie.

ROZDZIAŁ 7

Sposoby zapoznania użytkowników, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz Instrukcją

1

Pracownicy podejmujący pracę w Urzędzie przed dopuszczeniem do pracy zostają przeszkoleni w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej. Wydział Organizacyjny przeprowadza wstępne szkolenia dla pracowników, natomiast za instruktą stanowiskowy odpowiedzialni są ich bezpośredni przełożeni. Obowiązek zapewnienia odbycia okresowego szkolenia pracowników Urzędu, a także kierowania osób zatrudnionych na stanowiskach wymagających szkoleń specjalistycznych z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa przeciwpożarowego wypełnia Oddział Rozwoju Kadr.

Przed dopuszczeniem pracownika do pracy, w trakcie instruktą stanowiskowego, bezpośredni przełożony informuje go o ryzyku zawodowym wiążącym się z wykonywaną pracą oraz zasadach ochrony przed pożarem i innymi miejscowymi zagrożeniami. Zapoznanie się z ryzykiem zawodowym i zasadami ochrony przed zagrożeniami pracownik potwierdza po zakończeniu szkolenia własnoręcznym podpisem na stosownym formularzu, składanym następnie do akt osobowych pracownika.

Zaznaczyć pracownika z przepisami przeciwpożarowymi może jedynie osoba posiadająca kwalifikacje. Oprócz tego szkolenia zasadne jest przeprowadzanie szkoleń okresowych.

2

Częstotliwość szkoleń przeciwpożarowych jest określana wg potrzeb przez Dyrektora Wydziału Organizacyjnego Urzędu. Szkolenia są organizowane cyklicznie i można je połączyć np. ze szkoleniami w zakresie BHP.

Zakres szkolenia powinien obejmować:

- obowiązki zawarte w ustawie o ochronie przeciwpożarowej,
- zapoznanie z Instrukcją,
- zagrożenia występujące w obiektach Urzędu,
- przyczyny i potencjalne możliwości powstania pożaru,
- sposoby zapobiegania możliwości powstania pożaru,
- sposoby prowadzenia i organizacji ewakuacji,
- postępowanie w przypadku powstania pożaru,
- sposoby użycia podręcznego sprzętu gaśniczego do gaszenia pożaru w zarodku,
- praktyczne ćwiczenia oraz sprawdzanie warunków i organizacji ewakuacji.

3

Zapoznanie się pracownika z Instrukcją jest obowiązkowe. Aby to umożliwić, Instrukcja dostępna jest w wersji elektronicznej. Zapoznanie się z jej treścią i przyjęcie jej do stosowania powinno być potwierdzone własnoręcznym podpisem na oświadczeniu i przekazane do Wydziału Obsługi Urzędu (załącznik nr 2).

4

Wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko, są zobowiązani do zapoznania się z przepisami w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz z Instrukcją, a także do ich przestrzegania.

ROZDZIAŁ 8

Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla stałych użytkowników budynku

1

Zasady ogólne

Obowiązkiem Prezydenta Miasta jest zapewnienie spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej, szczególnie takich jak:

- przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- zapewnienie osobom przebywającym w budynku, obiekcie oraz na otaczającym terenie bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
- zapoznanie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalenie sposobów postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnienie środków niezbędnych do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, w razie gaszenia pożaru i ewakuacji pracowników.

Z upoważnienia Prezydenta Miasta odpowiada za to Dyrektor Wydziału Obsługi Urzędu.

2

1. Dyrektorzy wydziałów Urzędu oraz kierownicy jednostek organizacyjnych, które znajdują się w budynkach, zobowiązani są:
  - a) wyznaczyć pracowników do zadań związanych z bezpieczeństwem pożarowym, ewakuacją i udzielaniem pierwszej pomocy, zgodnie z przepisami BHP i ochrony przeciwpożarowej,
  - b) znać obowiązujące przepisy i instrukcje przeciwpożarowe w zakresie nadzorowanych oddziałów i stanowisk pracy oraz kontrolować ich przestrzeganie przez kierowników podległych oddziałów i pracowników,
  - c) przekazać pracownikom informacje o:
    - zagrożeniach dla zdrowia i życia występujących w Urzędzie oraz zasadach postępowania w przypadku awarii oraz o innych sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu pracowników,
    - działaniach ochronnych i zapobiegawczych podjętych w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń,

- osobach wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy, wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji pracowników. Informacja obejmuje: imię i nazwisko, miejsce wykonywanej pracy, numer telefonu służbowego lub adres komunikacji elektronicznej.

2. Dyrektor Wydziału Obsługi Urzędu:

- a) zapewnia wyposażenie budynków, obiektu oraz otaczającego terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- b) zapewnia konserwację i naprawy urządzeń przeciwpożarowych oraz gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- c) zapewnia łączność ze służbami zewnętrznymi wyspecjalizowanymi w szczególności w zakresie udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, ratownictwa medycznego i ochrony przeciwpożarowej,
- d) przygotowuje budynek, obiekt i otaczający teren do prowadzenia akcji ratowniczych,
- e) wyposaża obiekty w przeciwpożarowe wyłączniki prądu zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi,
- f) umieszcza w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych,
- g) oznakowuje znakami według Polskich Norm:
  - drogi i wyjścia ewakuacyjne z wyłączeniem budynków mieszkalnych oraz pomieszczeń, w których zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi są wymagane co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
  - miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
  - miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
  - miejsca usytuowania nasady umożliwiającej zasilanie instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
  - pomieszczenia i tereny z materiałami niebezpiecznymi pożarowo,
  - miejsca zbiórki do ewakuacji, miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych,
  - dźwigi dla straży pożarnej,
  - drzwi przeciwpożarowe,
  - drogi pożarowe.

3. Do zadań i obowiązków pracowników Wydziału Obsługi Urzędu odpowiedzialnych za budynki i urządzenia przeciwpożarowe w obiektach Urzędu należą:
- a) kontrolowanie stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego w budynkach Urzędu, usuwanie nieprawidłowości mogących spowodować pożar, dopilnowanie utrzymania w podległych budynkach porządku i czystości, a także wyposażenia w sprzęt i urządzenia przeciwpożarowe,
  - b) nadzorowanie eksploatacji sprawnych technicznie instalacji i urządzeń,
  - c) usunięcie spostrzeżonych lub wskazanych niedociągnięć mogących przyczynić się do rozprzestrzeniania pożaru. W przypadku braku możliwości usunięcia ich we własnym zakresie muszą powiadomić o tym odpowiednie służby techniczne,
  - d) nadzorowanie w podległych budynkach utrzymania pomieszczeń i stanowisk pracy w należytym porządku i czystości, z zachowaniem swobodnych dojazdów do sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych, wyłączników prądu, a także nietarasowania dróg pożarowych i wyjść ewakuacyjnych,
  - e) czuwanie nad stanem bezpieczeństwa pożarowego eksploatowanych pomieszczeń,
  - f) wprowadzenie w życie postanowień Instrukcji oraz egzekwowanie od osób zatrudnionych w budynkach i osób zewnętrznych przestrzegania postanowień w niej zawartych,
  - g) inicjowanie działań mających na celu zapobieganie pożarom,
  - h) nadzorowanie oznakowania budynku znakami bezpieczeństwa zgodnie z PN-92/N-01256/01 i 02 oraz wyposażenia obiektu w sprzęt gaśniczy i instrukcje alarmowania,
  - i) zapewnienie bezpiecznej w zakresie pożarowym eksploatacji urządzeń i instalacji elektrycznych, odgromowych i gazowych,
  - j) sprawowanie nadzoru nad terminowymi, szczegółowymi i zgodnymi z przepisami przeglądami, oględzinami i konserwacjami ww. urządzeń, instalacji, a także podręcznego sprzętu gaśniczego oraz egzekwowanie drożności korytarzy, klatek schodowych i wyjść z budynku,
  - k) zapewnienie natychmiastowego usuwania stwierdzonych usterek w instalacjach i urządzeniach mogących spowodować pożar,
  - l) terminowe realizowanie decyzji wydanych przez właściwego terenowo Komendanta Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, dotyczących usunięcia nieprawidłowości w stanie bezpieczeństwa pożarowego w zakresie własnego odcinka pracy.

4. Szczegółowe obowiązki wszystkich pracowników to:

- a) przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych,
- b) uczestniczenie w szkoleniach przeciwpożarowych,
- c) wykonanie poleceń przełożonych, które mają na celu poprawę stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku,
- d) utrzymanie należytego porządku na swoim stanowisku pracy i w jego otoczeniu,
- e) prawidłowe użytkowanie instalacji i urządzeń elektroenergetycznych,
- f) natychmiastowe działanie mające na celu usunięcie przyczyn mogących spowodować pożar lub inne zagrożenie,
- g) przestrzeganie, aby inne osoby przebywające w budynku stosowały się do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych,
- h) znajomość telefonu alarmowego do Wielkopolskiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego oraz Państwowej Straży Pożarnej,
- i) posiadanie umiejętności posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym,
- j) przestrzeganie warunków bezpieczeństwa i ewakuacji zawartych w Instrukcji,
- k) nietarasowanie dróg ewakuacyjnych i dostępu do wszelkich urządzeń związanych z bezpieczeństwem pożarowym w budynku,
- l) znajomość sposobów postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- m) zgłaszanie przełożonym lub osobie pełniącej funkcję inspektora ochrony przeciwpożarowej Urzędu zauważonych zagrożeń i nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego.
- n) przestrzegać zakazu używania podręcznego sprzętu gaśniczego, naprawiania i używania go do innych celów niż związane z akcją ratowniczo-gaśniczą.

5. Zadania i obowiązki strażników Straży Miejskiej to:

- a) ścisłe przestrzeganie przepisów i postanowień w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- b) znajomość miejsca rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych w budynku,
- c) próba ugaszenia pożaru w zarodku; posiadanie przy sobie podręcznego sprzętu gaśniczego podczas sprawdzania alarmu o pożarze,
- d) każdorazowe informowanie dyspozytora Straży Miejskiej o miejscu, w jakie udaje się pracownik dozoru, aby sprawdzić alarm, a po sprawdzeniu odwołanie lub potwierdzenie alarmu,
- e) znajomość rozmieszczenia przeciwpożarowych wyłączników prądu oraz głównych wyłączników prądu w poszczególnych strefach pożarowych,

- f) dbanie o właściwy stan bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie, a w szczególności na swoim stanowisku pracy,
- g) utrzymanie stanowiska pracy w porządku i czystości, przestrzeganie, aby nie zastawiano dostępu do sprzętu gaśniczego oraz dróg ewakuacyjnych.
- h) po zakończonej pracy sprawdzenie, czy w miejscu pracy nie występuje niebezpieczeństwo powstania pożaru oraz czy odbiorniki energii elektrycznej są wyłączone z sieci,
- i) branie bezpośredniego udziału w akcjach ratowniczych i ewakuacyjnych w przypadku pożaru, przy jednoczesnym podporządkowaniu się w tym zakresie kierownikowi akcji ratowniczo-gaśniczej,
- j) współpraca podczas ewakuacji (nadzór nad wyprowadzeniem ewakuowanych pracowników i petentów, kierowanie ruchem przed budynkiem, dozоровanie pozostawionego mienia),
- k) niezwłoczne usuwanie usterek i zagrożeń mogących spowodować pożar, wybuch lub inne niebezpieczeństwo oraz zgłoszenie tego właściwym przełożonym,
- l) pełna znajomość zasad alarmowania Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego, Państwowej Straży Pożarnej, kierownictwa obiektu i pracowników oraz zasad obsługi CSP (centrali sygnalizacji pożarowej) i dotyczących jej procedur,
- m) kontrolowanie obiektu pod kątem możliwości powstania pożaru, sprawdzanie, czy na korytarze i klatkę schodową nie wydobywa się dym z pomieszczeń,
- n) sprawdzenie w momencie obejmowania służby, czy na stanowisku w wyznaczonym miejscu znajdują się zapasowe klucze do pomieszczeń,
- o) posiadanie przy sobie karty dostępu do pomieszczeń w celu ich otwarcia na polecenie dowodzącego akcją ratowniczo-gaśniczą.

3

Postanowienia Instrukcji obowiązują również wszystkich korzystających z obiektu, prowadzących na jego terenie działalność gospodarczą oraz wykonujących jakiegokolwiek prace w danym obiekcie.

4

Osobą upoważnioną do nadzoru i przestrzegania ustaleń zawartych w Instrukcji jest Dyrektor Wydziału Obsługi Urzędu oraz osoba pełniąca funkcję inspektora ochrony przeciwpożarowej w Wydziale Obsługi Urzędu.

ZAŁĄCZNIK 1

Pozwolenie na prace niebezpieczne pod względem pożarowym

Poznań, dnia .....

Urząd Miasta Poznania

POZWOLENIE NR .../.... (rok)

na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (spawanie, cięcie, lutowanie, nagrzewanie, prace powodujące zabrudzenie, prowadzone w pobliżu systemów i urządzeń przeciwpożarowych, mogące spowodować ich uszkodzenie)

Miejsce pracy .....

Rodzaj pracy .....

Czas pracy od dnia ..... godz. ....

do dnia ..... godz. ....

Zagrożenie:

.....

Sposób zabezpieczenia:

.....

.....

Środki i sposób zabezpieczenia:

.....

.....

Sposób wykonania prac:

.....

.....

Dane osobowe (uprawnienia) pracownika wykonującego prace:

.....
.....

Osoby wyznaczone przez Dyrektora Wydziału Obsługi Urzędu odpowiedzialne za:

1) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczenia miejsca pracy:

imię i nazwisko .....

podpis wyznaczonego pracownika.....

2) zabezpieczenie prac:

imię i nazwisko .....

podpis wyznaczonego pracownika .....

3) kontrolę miejsca prac po ich zakończeniu (..... godzin):

imię i nazwisko .....

podpis wyznaczonego pracownika .....

4) przekazanie prowadzenia prac i uwag do ich przebiegu:

imię i nazwisko .....

podpis wykonującego prace .....

.....

podpis dyrektora OUR
lub osoby upoważnionej

Prace zakończono dnia ..... godz. ....

Podpis wyznaczonego pracownika .....

ZAŁĄCZNIK 2

Oświadczenie o zapoznaniu się z ustaleniami zawartymi w Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Imię i nazwisko: .....

Wydział / Biuro: .....

Stanowisko: .....

Data: .....

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zapoznałem(-łam) się z treścią niniejszej Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego i zobowiązuję się do przestrzegania postanowień i obowiązków w niej zawartych*.

.....

podpis pracownika

---

* Na podstawie ustawy z dnia 24.08.1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.

ZAŁĄCZNIK 3

Karta informacyjna i Karta charakterystyki obiektu

 WATRA	 CNBOP-PIB	Cert. U/4/W/004/2019	System Zarządzania Jakością ISO 9001:2015	
			INDEKS: Z-1/P 7.1-03	EDYCJA: E
			STRONA 60	STRON 68

Załącznik nr 2

KARTA INFORMACYJNA Kod Abonenta: 1192

I. PROCEDURA OBSŁUGI ALARMU POŻAROWEGO

1. W trakcie przejścia Centrali Systemu Sygnalizacji Pożaru w II stopień pożarowy sygnał alarmu pożarowego przekazywany jest natychmiast do stanowiska kierowania Komendanta Powiatowego/Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej. Zgodnie z „Ramowymi wymaganiami organizacyjno-technicznymi...” wydanymi przez odpowiednią terytorialnie jednostkę Komendy Powiatowej / Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, **nie ma możliwości odwołania alarmu pożarowego II stopnia**, który został odebrany przez dyżurnego operacyjnego stanowiska kierowania, co powoduje zadysponowanie przez niego jednostek Państwowej Straży Pożarnej na obiekt.
2. Osoba upoważniona przekazuje informację o zdarzeniu, podając:
  - nazwisko, imię, hasło, kod abonenta,
  - nazwę obiektu,
  - adres obiektu,
  - rodzaj zgłoszenia (potwierdzenie alarmu, alarm fałszywy itd.),
  - nr tel., z którego dokonuje zgłoszenie,
  - inne informacje, o które prosi operator Centrum Monitorowania Operatora Systemu.
3. Podłączenie systemu sygnalizacji pożaru do systemu transmisji alarmów pożarowych oraz sygnałów uszkodzeniowych, a tym samym monitorowanie zdarzeń pożarowych nie zwalnia abonenta z obowiązku powiadamiania Straży Pożarnej w przypadku zauważenia zdarzenia pożarowego (pod numerem alarmowym **998**) i Centrum Monitorowania Operatora Systemu.

II. PROCEDURA CZASOWEGO ODŁĄCZENIA I PONOWNEGO WŁĄCZENIA OBIEKTU W SYSTEM MONITORINGU POŻAROWEGO.

Każdorazowa ingerencja w zasadę działania systemu sygnalizacji pożaru (konserwacja, remont na obiekcie, modernizacja itp.) **musi** być zgłoszona z co najmniej dwudniowym wyprzedzeniem przez administratora, zarządcę bądź właściciela obiektu drogą telefoniczną lub mailową do Centrum Monitorowania Operatora Systemu.

III. INFORMACJA DODATKOWA

Telefon kontaktowy Centrum Monitorowania Operatora Systemu oraz Centrum Odbiorczym Sygnałów Uszkodzeniowych – tel. **(65) 529-27-69, 609-602-680, e-mail: sma.leszno@watra-leszno.com.pl**

KARTA CHARAKTERYSTYKI OBIEKTU

~~Nowy obiekt~~ / aktualizacja / potwierdzenie danych[†]

Dotyczy: umowa w sprawie monitoringu pożarowego

1. Identyfikator obiektu **1192** częścią/zaprzestania
porowania **1.04.2020**
2. Nazwa operatora: **WATRA**
3. Nazwa skrócona obiektu: **PL. KOLEGIACKI 17**
4. Nazwa obiektu: URZĄD MIASTA POZNANIA
5. Numer telefonu czynnego całą dobę 61 878 16 10, pozostałe telefony:
.....
6. Adres obiektu: 61-841 Poznań, pl. Kolegiacki 17
Główna ulica dojazdowa: pl. Kolegiacki 17
Gmina, dzielnica miasta .....
7. Jednostka ratowniczo-gaśnicza .....
8. Parametry dla ACO (Alarmowe Centrum Odbiorcze)
typ systemu alarmowego ESSER
liczba czujek pożarowych: **836**; liczba ostrzegaczy ręcznych: **83**
9. Informacje o obiekcie
Rodzaj budynku: budynek **wysoki**, klasa **B, ZL-III i ZL-I** (sale sesyjne)
Przeznaczenie obiektu: budynek użyteczności publicznej – administracja samorządowa
Liczba kondygnacji naziemnych: **6**; liczba kondygnacji podziemnych: **1**
Wysokość obiektu: **28 m**
Przewidywana liczba osób w dzień: **ok. 700**; przewidywana liczba osób w nocy: **5**
Liczba osób niepełnosprawnych: **2**
Liczba klatek schodowych: **5**; liczba klatek wydzielonych: **1**
Instalacje: elektryczna, gazowa
Inne urządzenia pożarowe: dźwiękowy system ostrzegawczy, oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne, oddymianie klatek schodowych mechaniczne i grawitacyjne, instalacja hydrantowa

[†] Niepotrzebne skreślić.

10. Wykaz osób spośród kadry kierowniczej i personelu, które należy powiadomić o zdarzeniu:

Stanowisko	Imię	Nazwisko	Tel. służbowy
Kierownik Oddziału Inwestycji i Remontów	Anna	Atmanowicz	723 00 18 64
Kierownik Oddziału Zarządzania Obiektami	Monika	Kowalczyk-Grzegórzko	600 02 23 61
Zastępca dyrektora OUR	Łukasz	Prymas	502 92 02 92

11. Spis współużytkowników obiektu (nazwa instytucji, imię i nazwisko, telefon służbowy i domowy)

.....

12. Oświadczam, że system sygnalizacji pożarowej został podłączony do SOAP zgodnie z wymogami umowy nr ..... z dnia ..... w sprawie monitoringu pożarowego.

13. Uwagi

.....
.....
.....
.....

.....
Pieczętka, nazwisko i imię
właściciela lub kierownika obiektu

.....
Data przyjęcia karty obiektu
przez KM PSP w Poznaniu

Anna Atmanowicz
Nazwisko i imię
osoby sporządzającej kartę

ZAŁĄCZNIK 4

Harmonogram przeglądów

Lp.	Rodzaj przeglądu	Częstotliwość wykonywania / podstawa prawna	Uwagi
I	Przeglądy wynikające z Prawa budowlanego	Ustawa z dnia 7.07.1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, 1276, 1496, 1669)	
1	Okresowa kontrola stanu technicznej sprawności i wartości użytkowej całego budynku	Co najmniej raz na 5 lat – zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 2	Budynek główny i garaże
2	Badanie instalacji elektrycznej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów	Co najmniej raz na 5 lat – zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 2	
3	Badanie instalacji piorunochronnej	Co najmniej raz na 5 lat – zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 2	
4	Okresowa kontrola stanu technicznej sprawności obiektu polegająca na sprawdzeniu stanu technicznego elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu oraz instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska	Co najmniej raz na pół roku – zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 3	Budynek główny
		Co najmniej raz w roku – zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a	Garaże
5	Okresowa kontrola instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych)	Co najmniej raz w roku – zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c	
II	Przeglądy wynikające z przepisów przeciwpożarowych	Rozporządzenie MSWiA z dnia 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719)	
6	Przegląd techniczny i konserwacja urządzeń przeciwpożarowych oraz gaśnic	W okresach ustalonych przez producenta, jednak nie rzadziej niż raz w roku – § 3 ust. 2 i 3	
7	System wykrywania i sygnalizacji pożaru	W okresach ustalonych przez producenta, jednak nie rzadziej niż raz w roku – § 3 ust. 2 i 3	
8	Dźwiękowy system ostrzegawczy	W okresach ustalonych przez producenta, jednak nie rzadziej niż raz w roku – § 3 ust. 2 i 3	
9	System oddymiania	W okresach ustalonych przez producenta, jednak nie rzadziej niż raz w roku – § 3 ust. 2 i 3	
10	Instalacja oświetlenia ewakuacyjnego	W okresach ustalonych przez producenta, jednak nie rzadziej niż raz w roku – § 3 ust. 2 i 3	
11	Instalacja hydrantowa (pompownie ppoż., hydranty wewnętrzne, zawory hydrantowe)	W okresach ustalonych przez producenta, jednak nie rzadziej niż raz w roku – § 3 ust. 2 i 3	
12	Gaśnice	W okresach ustalonych przez producenta, jednak nie rzadziej niż raz w roku – § 3 ust. 2 i 3	
13	Próba ciśnieniowa węży stanowiących wyposażenie hydrantów wewnętrznych na maksymalne ciśnienie robocze	Co najmniej raz na 5 lat – § 3 ust. 4	
14	Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji	Co najmniej raz na 2 lata – § 17 ust. 1	Raz w roku zgodnie z wytycznymi Komendanta PSP
15	Okresowa aktualizacja Instrukcji	Co najmniej raz na 2 lata,	

	bezpieczeństwa pożarowego	a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej	
III	Przeglądy wynikające z przepisów o dozorze technicznym	Ustawa z dnia 21.12.2000 r. o dozorze technicznym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1125), rozporządzenie MPiT z dnia 30.10.2018 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji, napraw i modernizacji urządzeń transportu bliskiego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2176)	
16	Badanie okresowe dźwigów osobowych	Co rok – załącznik nr 1 rozporządzenia MGPIPS – poz. 24	

ZAŁĄCZNIK 5

Obliczenia obciążenia ogniowego dla pomieszczeń archiwum

Materiał składowany	Ciepło spalania Q [MJ/kg]	Masa [kg]	Energia cieplna [MJ]	Nr pom.	Pow. strefy / pomieszcz. [m ²]	Energia cieplna łącznie [MJ]	Gęstość obciążenia ogniowego [MJ/m ²]
pl. Kolegiacki							
Papier	16	6360	101760	PW03	129,37	101 760,00	786,58
Papier	16	2550	40800	PW021	89,05	40 800,00	458,17
Papier	16	450	7200	PW07	11,68	7 200,00	616,44
Papier	16	840	13440	PW08	28,5	13 440,00	471,58
Papier	16	840	13440	PW09	28,82	13 440,00	466,34
Papier	16	1500	24000	PW10	41,93	24 000,00	572,38
Papier	16	360	5760	PW11	12,71	5 760,00	453,19
Papier	16	450	7200	PW12	18,31	7 200,00	393,23
Papier	16	360	5760	PW13	9,53	5 760,00	604,41
Papier	16	360	5760	PW14	8,63	5 760,00	667,44
Papier	16	180	2880	PW15	4,9	2 880,00	587,76
Papier	16	180	2880	PW16	14,14	2 880,00	203,68
Papier	16	2400	38400	PW17	73,93	38 400,00	519,41
Papier	16	300	4800	PW18	13,13	4 800,00	365,58
Papier	16	300	4800	PW19	19,03	4 800,00	252,23
Papier	16	2400	38400	PW20	93,03	38 400,00	412,77
Papier	16	1650	26400	70	72,92	26 400,00	362,04
Papier	16	300	4800	69	30,27	4 800,00	158,57

ZAŁĄCZNIK 6

Podstawa prawna opracowania

Podstawy prawne Instrukcji stanowią postanowienia obowiązujących aktów w zakresie ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności:

1. Ustawa z dnia 24.08.1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1123).
2. Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24.08.1991 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 961).
3. Ustawa z dnia 7.07.1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1333 z późn. zm).
4. Ustawa z dnia 20.05.1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 281).
5. Ustawa z dnia 19.07.2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1062).
6. Rozporządzenie MSWiA z dnia 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 z późn. zm.).
7. Rozporządzenie MSWiA z dnia 24.07.2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).
8. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 z późn. zm.).
9. PN-B-02852:2021 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
10. PN-EN 1838:2013-11 Zastosowania oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.
11. PN-EN 3-7+A1:2008 Gaśnice przenośne. Część 7. Charakterystyki, wymagania eksploatacyjne i metody badań.
12. PN-EN ISO 7010:2012 Znaki ochrony przeciwpożarowej. Znaki ewakuacyjne.
13. PN-EN 62305-1:2011 Ochrona odgromowa. Część 1. Zasady ogólne.
14. PN-EN 62305-2:2012 Ochrona odgromowa. Część 2. Zarządzanie ryzykiem.
15. PN-EN 62305-3:2011 Ochrona odgromowa. Część 3. Uszkodzenie fizyczne obiektów i zagrożenie życia.
16. PN-EN 62305-4:2011 Ochrona odgromowa. Część 4. Urządzenia elektryczne i elektroniczne w obiektach.
17. PN-N-01256-01:1997 i 02:1997 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa. Ewakuacja – norma wycofana (jeszcze w zastosowaniu dla oznakowanych obiektów w czasie obowiązywania normy).
18. PN-N-01256-04:1997 Znaki bezpieczeństwa – Techniczne środki przeciwpożarowe.
19. PN-EN 3-7+A1:2008 Gaśnice przenośne. Część 7. Charakterystyki, wymagania eksploatacyjne i metody badań.
20. PN-B-02877-4:2001 Instalacje grawitacyjne do odprowadzania dymu i ciepła.
21. PN-B-02857:2017 Przeciwpożarowe zbiorniki wodne.
22. PN-EN 60849:2008 Dźwiękowe systemy ostrzegawcze.
23. Poprawka do Polskiej Normy PN-EN 50849:2017-04/Ap1:2019-10. Dźwiękowe systemy ostrzegawcze.
24. PN-EN 54-16:2011 Systemy sygnalizacji pożarowej. Część 16. Dźwiękowe systemy ostrzegawcze – Centrale

ZAŁĄCZNIK 7

Plany graficzne – rzuty

W planie obiektu i terenu przyległego uwzględniono:

- powierzchnię, wysokości i liczbę kondygnacji budynku,
- odległości od obiektów sąsiadujących,
- parametry pożarowe występujących substancji palnych,
- występujące gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
- kategorię zagrożenia ludzi, przewidywaną liczbę osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
- podział obiektu na strefy pożarowe,
- warunki ewakuacji ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
- miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej oraz elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- hydranty zewnętrzne oraz inne źródła wody do celów przeciwpożarowych,
- drogi pożarowe i dojazdowe, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony.

ZAŁĄCZNIK 8

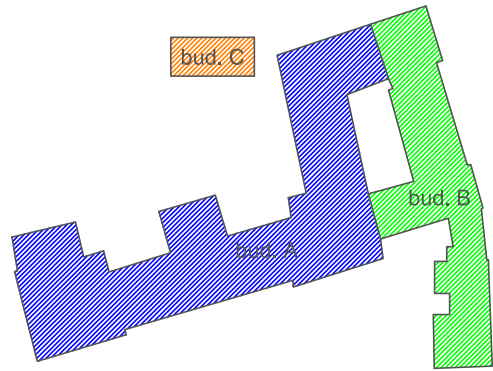
Meldunek koordynatorów

kondygnacja	uwagi	Strefa bez osób	
		TAK	NIE
BUDYNEK A			
Piwnica			
Parter			
1 piętro			
2 piętro			
3 piętro			
4 piętro			
5 piętro			
BUDENEK B			
Piwnica			
KS1 – KS2			
pod KS4			
Parter			
KS1 – KS2			
KS2 – KS4			
KS4			
1 piętro			
KS1 – KS2			
KS2 – KS4			
KS4			
2 piętro			
KS1 – KS2			
KS2 – KS4			
KS4			
BUDYNEK C			
Piwnica			
Parter			
Piętro			

MIEJSCE ZBIÓRKI EWAKUACYJNEJ

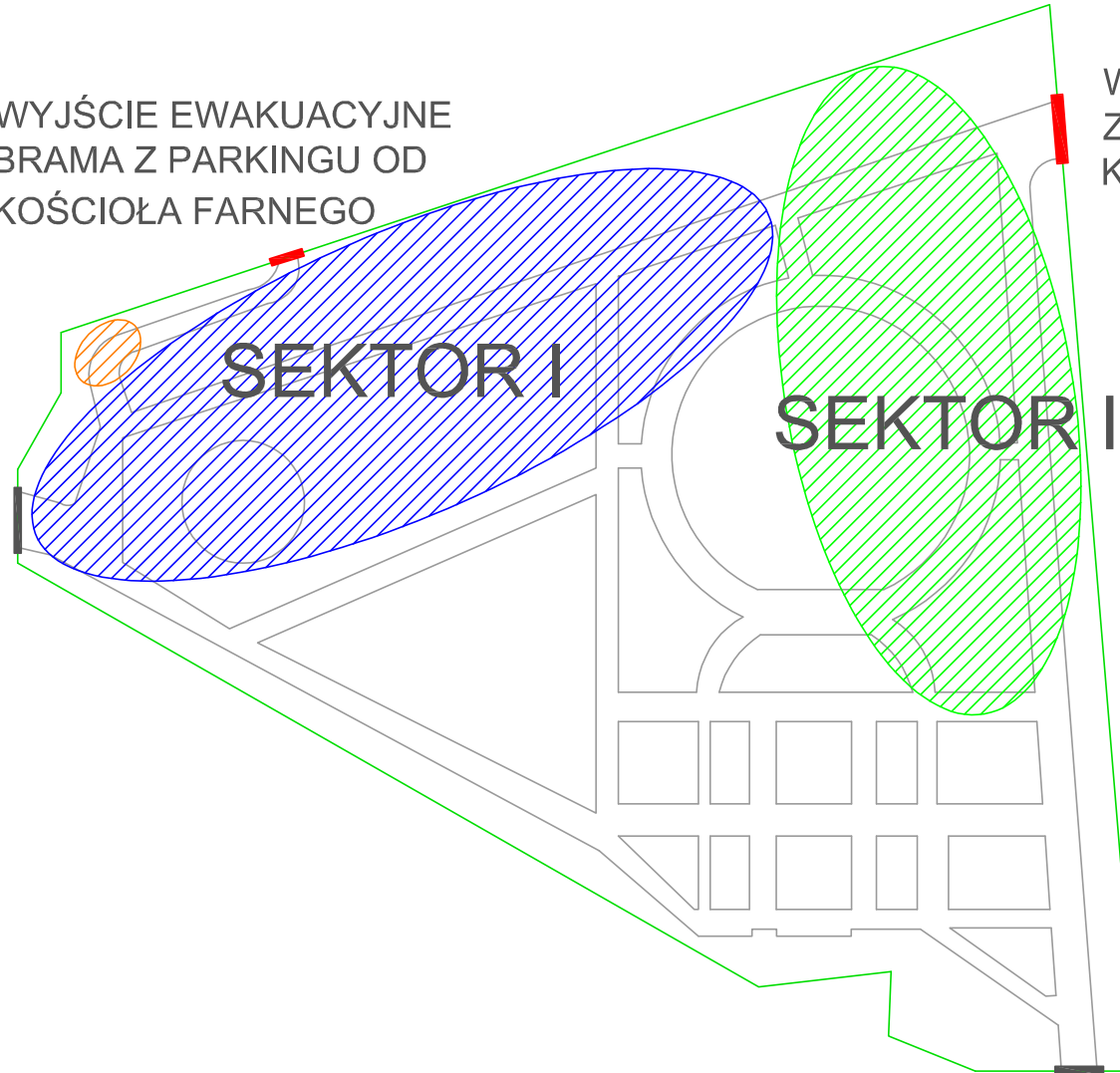
PLAN PARKU CHOPINA

WYJŚCIE EWAKUACYJNE
BRAMA Z PARKINGU OD
KOŚCIOŁA FARNEGO

WYJŚCIE EWAKUACYJNE
Z KLATKI SCHODOWEJ
KS1 i KS2

WEJŚCIE DO PARKU
OD UL. WROCŁAWKIEJ

LEGENDA

SEKTOR I

- pracownicy z budynku A
- pracownicy z budynku C

SEKTOR II

- pracownicy z budynku B

WEJŚCIE I WJAZD DO PARKU
OD PLACU BERNARDYŃSKIEGO

PL. KOLEGIACKI - PIWNICA

ZL III 14

Legenda

- - gaśnica
- - hydrant wewnętrzny
- - ręczny ostrzegacz ppoż.
- - drzwi przeciwpożarowe
- - zakaz korzystania z wind
- - klucz do wyjścia
- - wyjście ewakuacyjne

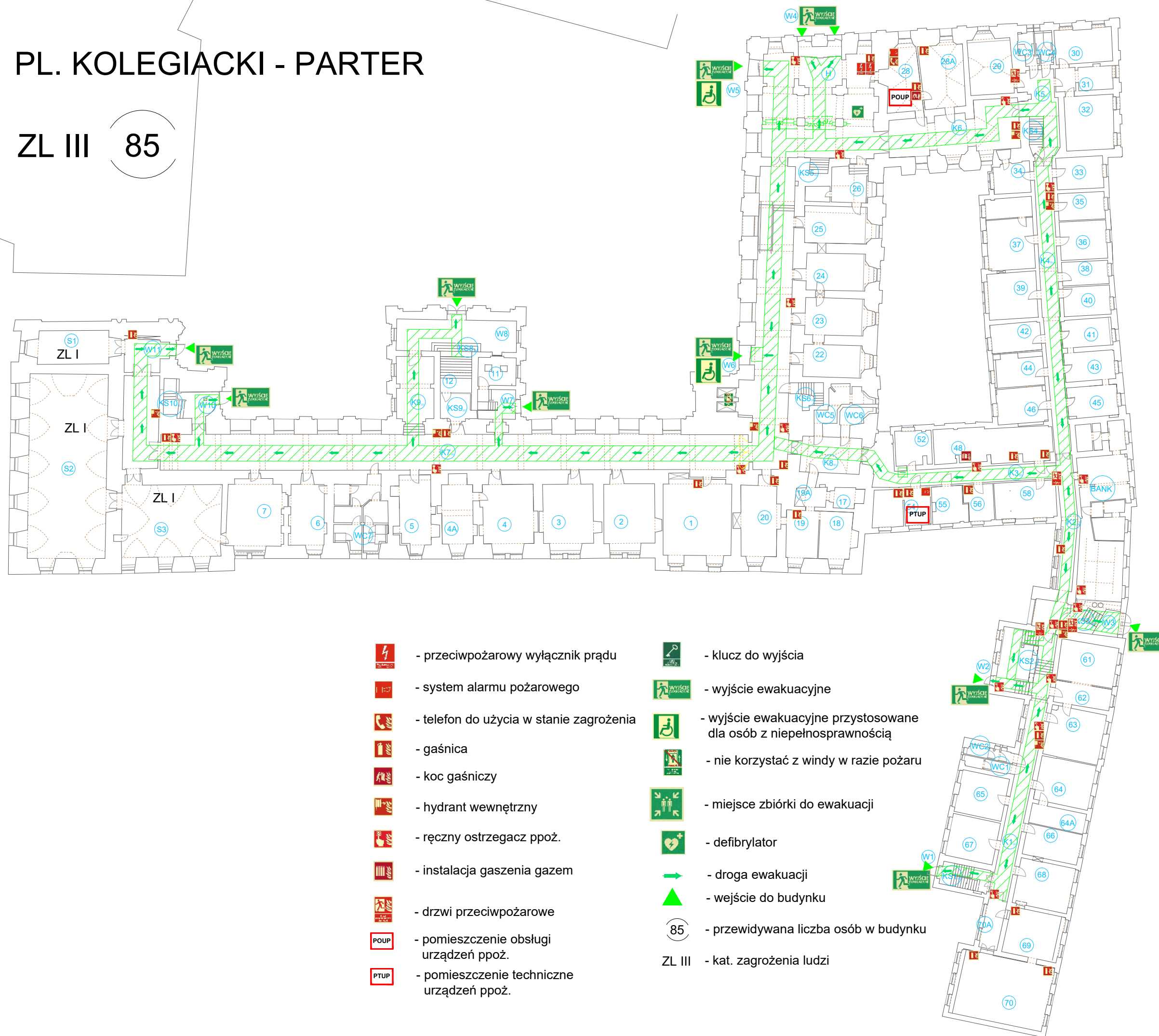
 - droga ewakuacji

ZL III - kat. zagrożenia ludzi

14 - liczba osób na kondygnacji

PL. KOLEGIACKI - PARTER

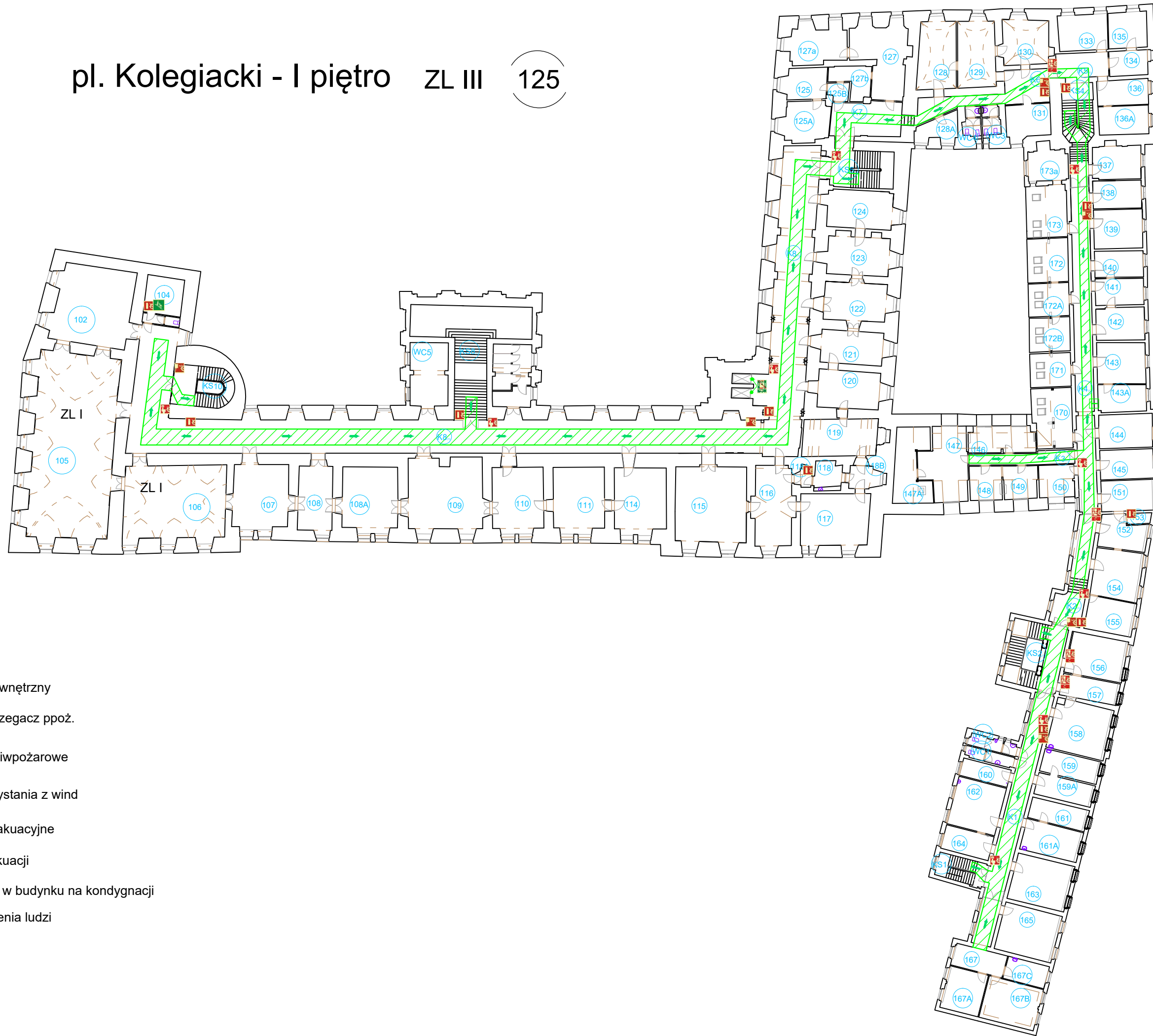
ZL III 85

- - przeciwpożarowy wyłącznik prądu
- - system alarmu pożarowego
- - telefon do użycia w stanie zagrożenia
- - gaśnica
- - koc gaśniczy
- - hydrant wewnętrzny
- - ręczny ostrzegacz ppoż.
- - instalacja gaszenia gazem
- - drzwi przeciwpożarowe
- - pomieszczenie obsługi urządzeń ppoż.
- - pomieszczenie techniczne urządzeń ppoż.
- - klucz do wyjścia
- - wyjście ewakuacyjne
- - wyjście ewakuacyjne przystosowane dla osób z niepełnosprawnością
- - nie korzystać z windy w razie pożaru
- - miejsce zbiórki do ewakuacji
- - defibrylator
- - droga ewakuacji
- - wejście do budynku
- - przewidywana liczba osób w budynku
- ZL III - kat. zagrożenia ludzi

pl. Kolegiacki - I piętro ZL III 125

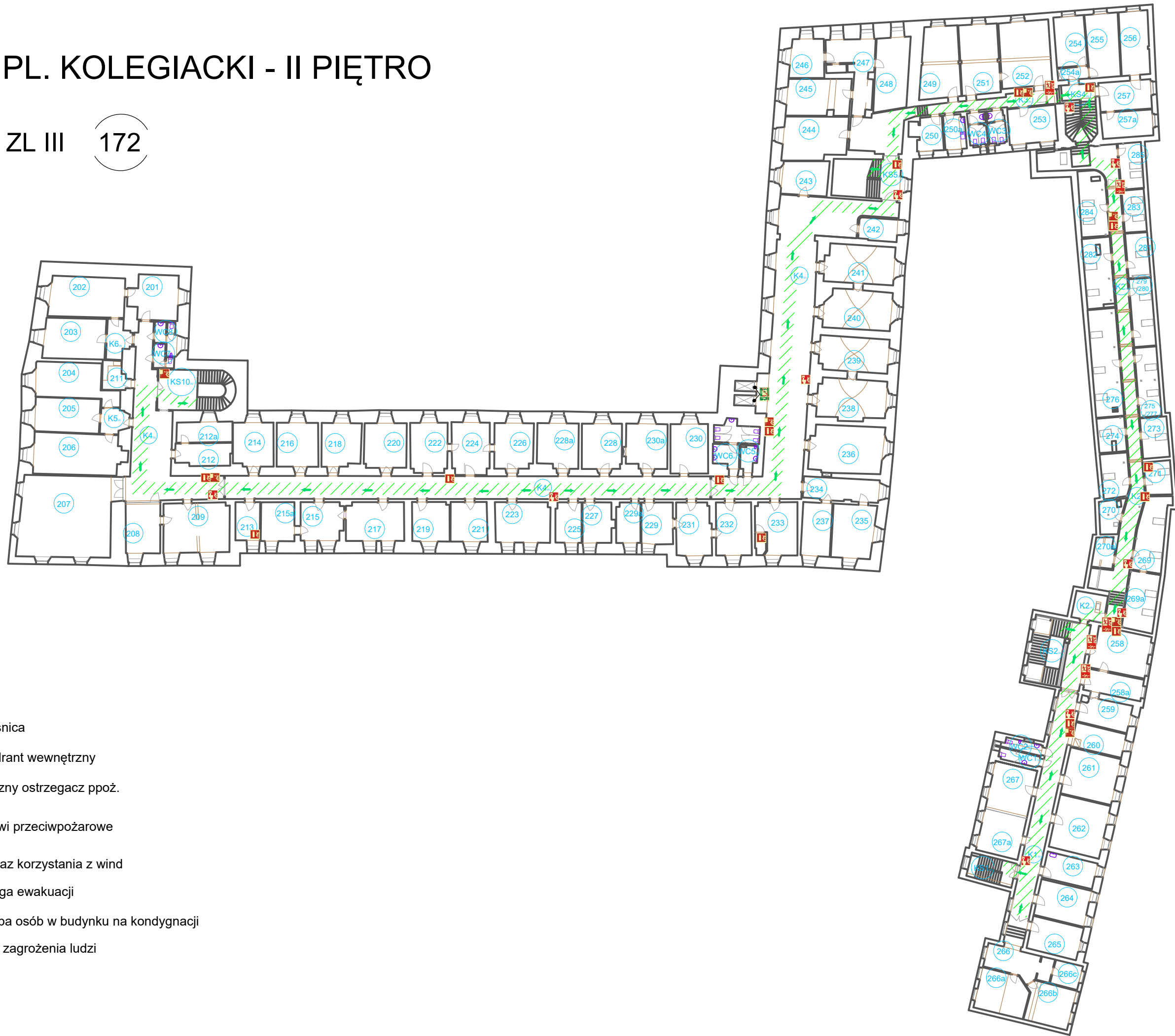

Legenda

- - gaśnica
- - hydrant wewnętrzny
- - ręczny ostrzegacz ppoż.
- - drzwi przeciwpożarowe
- - zakaz korzystania z wind
- - krzesło ewakuacyjne
- - droga ewakuacji
- - liczba osób w budynku na kondygnacji
- ZL III - kat. zagrożenia ludzi

PL. KOLEGIACKI - II PIĘTRO

ZL III (172)

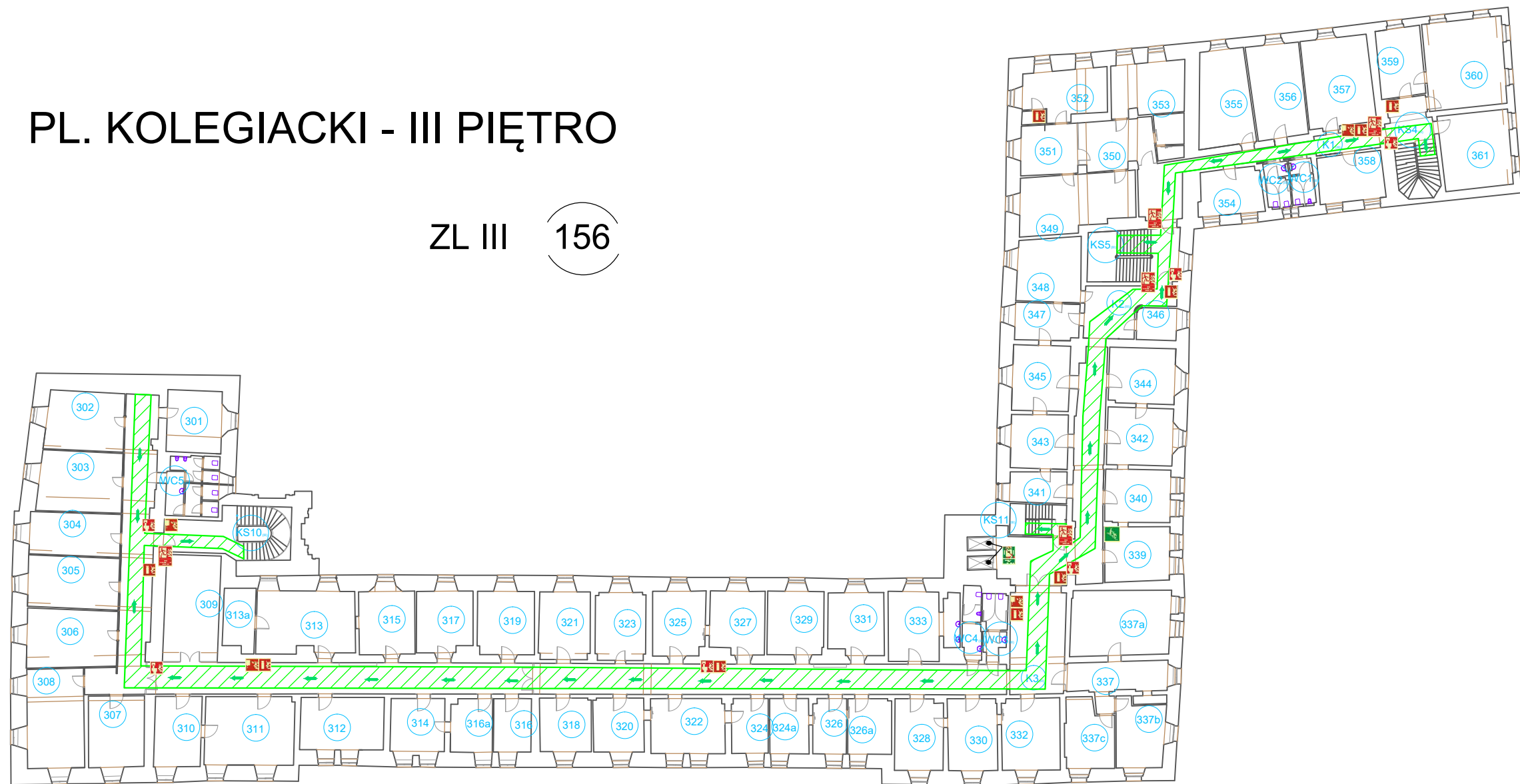

Legenda

- - gaśnica
- - hydrant wewnętrzny
- - ręczny ostrzegacz ppoż.
- - drzwi przeciwpożarowe
- - zakaz korzystania z wind
- - droga ewakuacji
- - liczba osób w budynku na kondygnacji
- ZL III - kat. zagrożenia ludzi

PL. KOLEGIACKI - III PIĘTRO

ZL III (156)

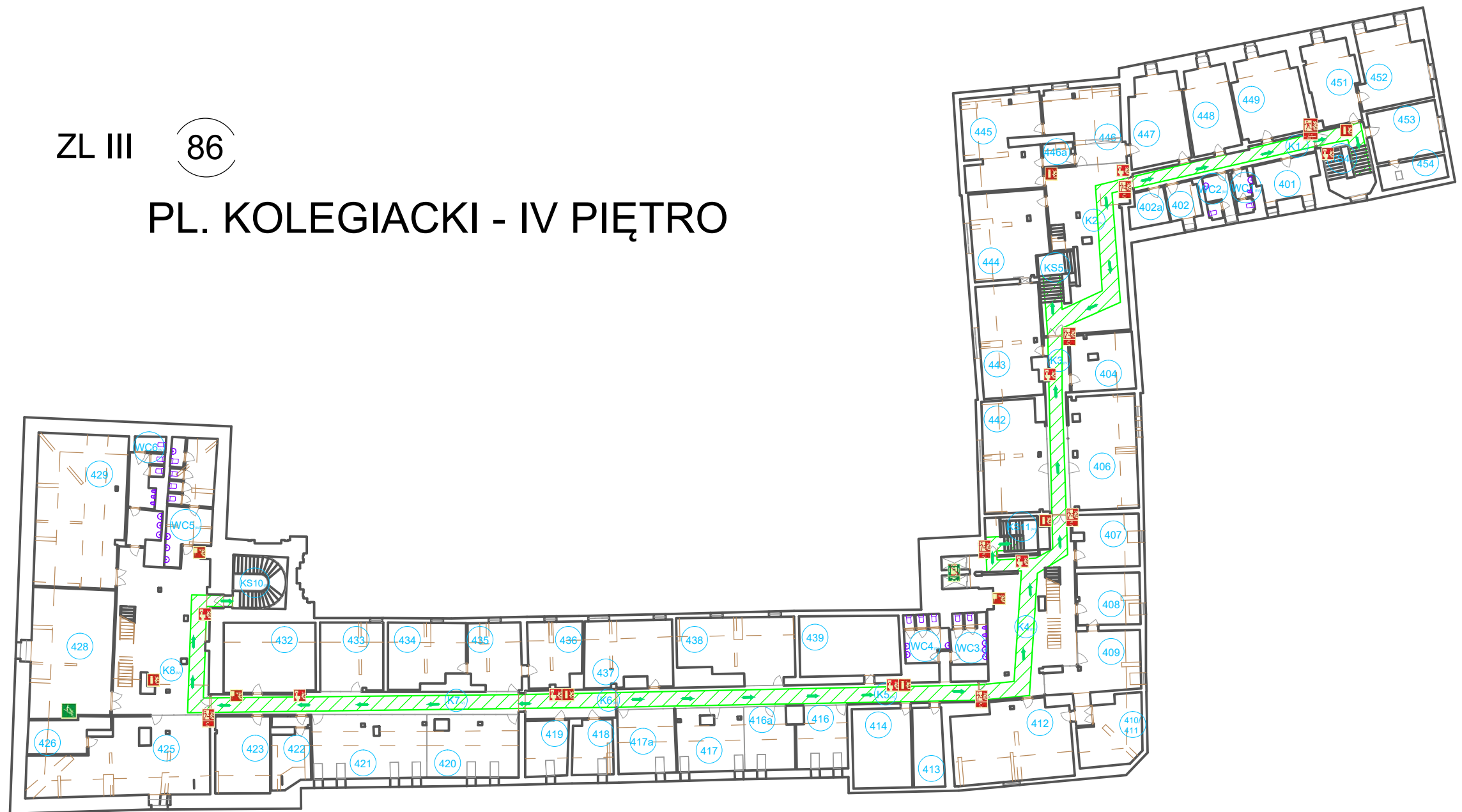

Legenda

- - gaśnica
- - hydrant wewnętrzny
- - ręczny ostrzegacz poż.
- - drzwi przeciwpożarowe
- - zakaz korzystania z wind
- - krzesło ewakuacyjne
- - droga ewakuacji
- - liczba osób w budynku na kondygnacji
- ZL III - kat. zagrożenia ludzi

ZL III (86)

PL. KOLEGIACKI - IV PIĘTRO

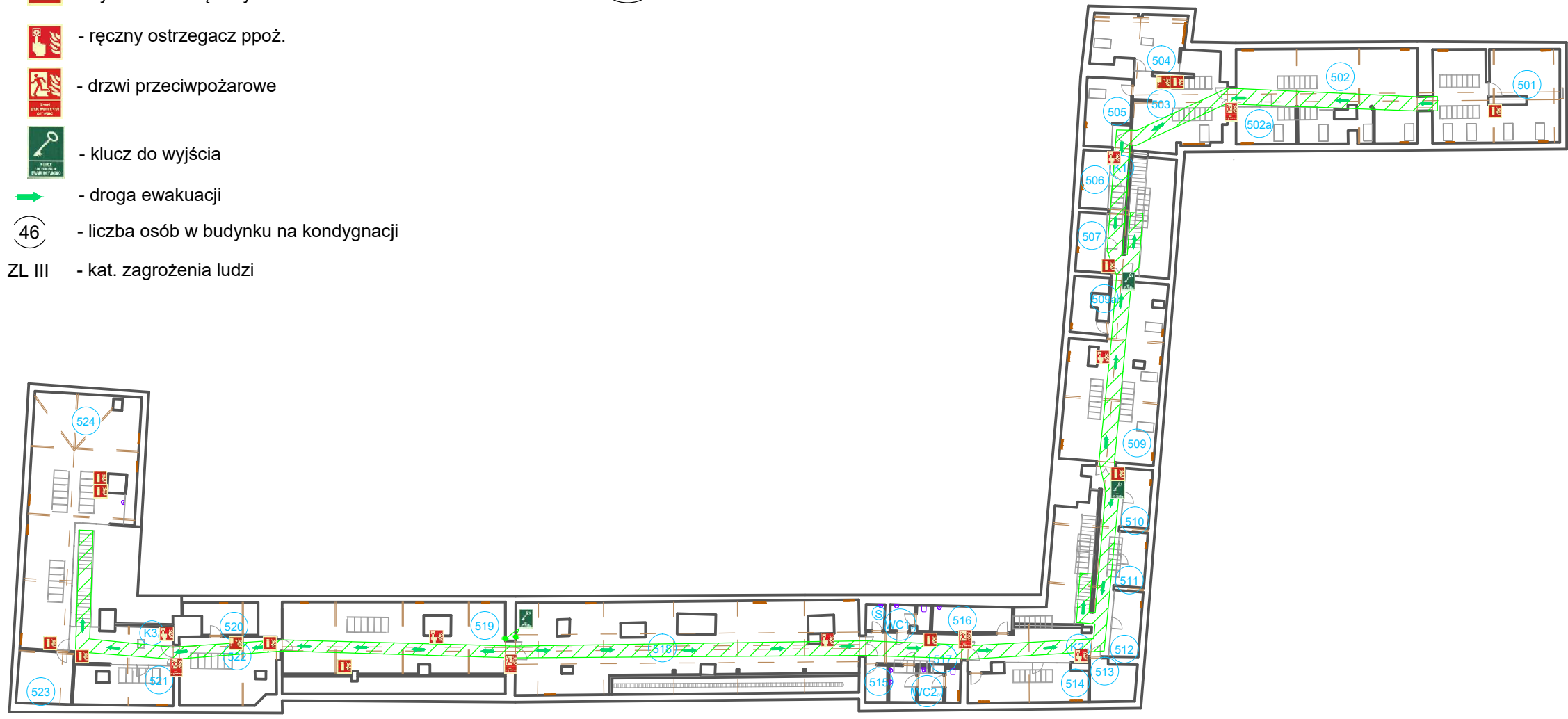
Legenda

- - gaśnica
- - hydrant wewnętrzny
- - ręczny ostrzegacz ppoż.
- - drzwi przeciwpożarowe
- - zakaz korzystania z wind
- - krzesło ewakuacyjne
- - droga ewakuacji
- - liczba osób w budynku na kondygnacji
- ZL III - kat. zagrożenia ludzi

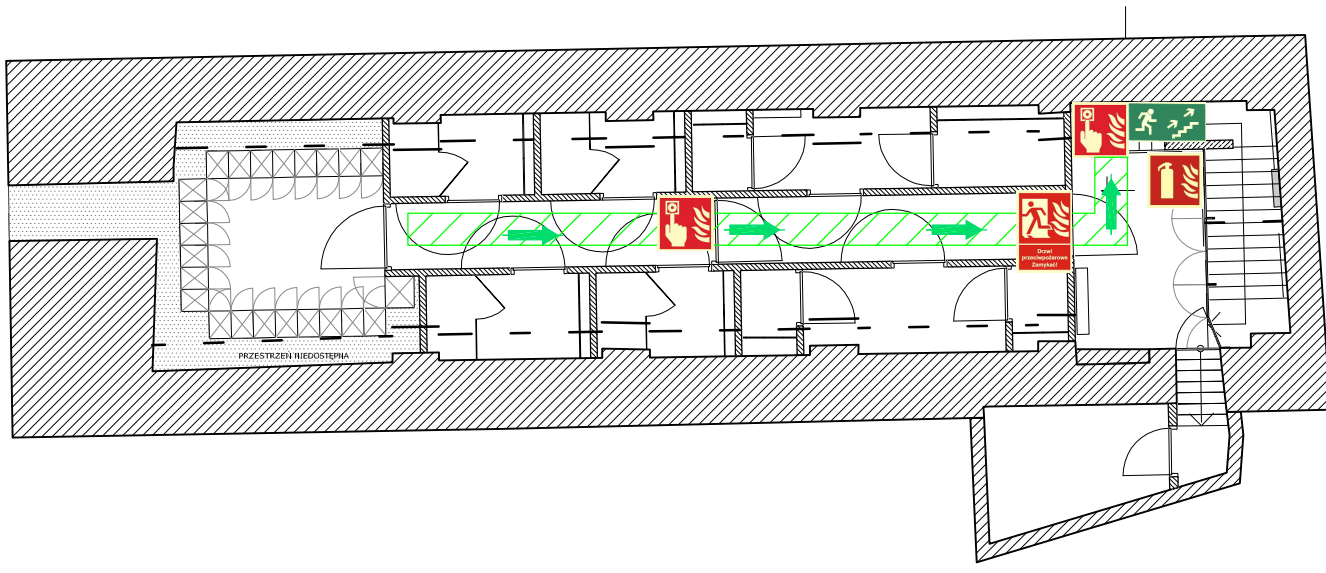
PL. KOLEGIACKI - V PIĘTRO

- - gaśnica
- - hydrant wewnętrzny
- - ręczny ostrzegacz ppoż.
- - drzwi przeciwpożarowe
- - klucz do wyjścia
- - droga ewakuacji
- - liczba osób w budynku na kondygnacji
- ZL III - kat. zagrożenia ludzi

ZL III (46)

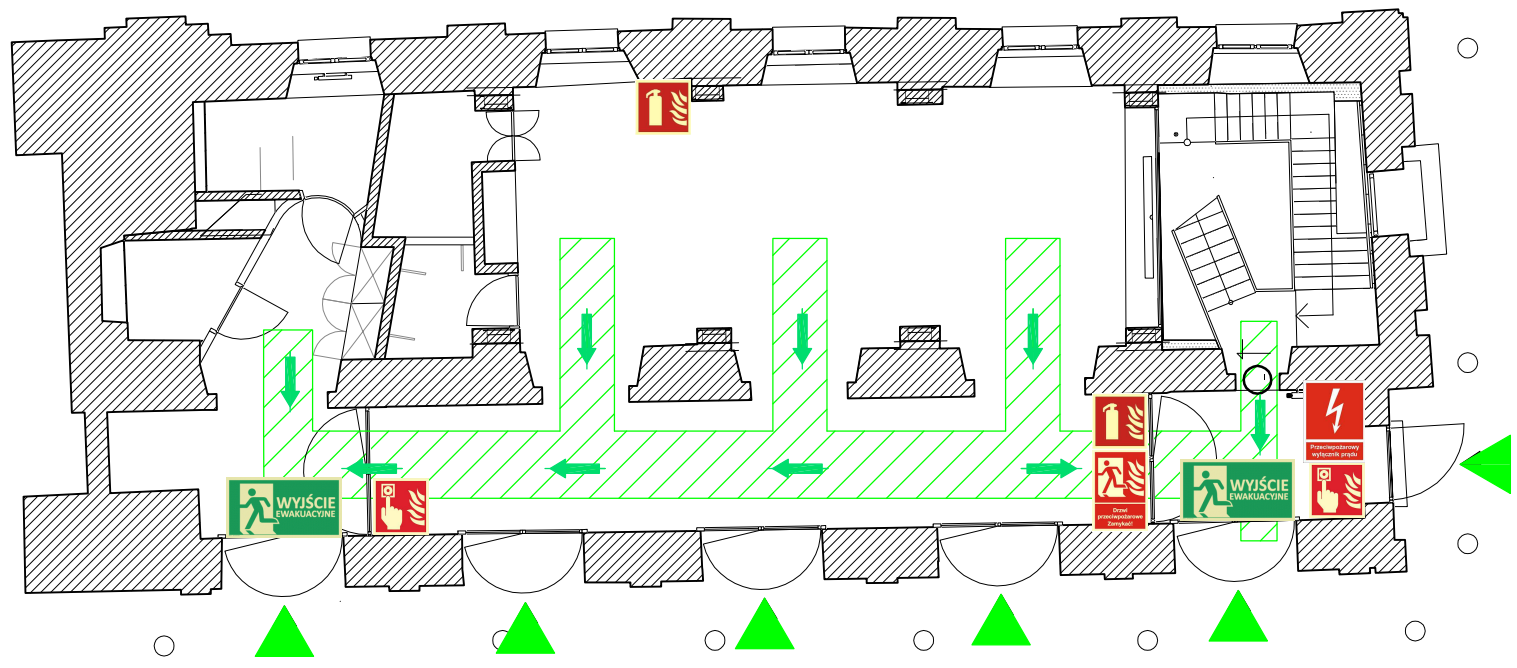

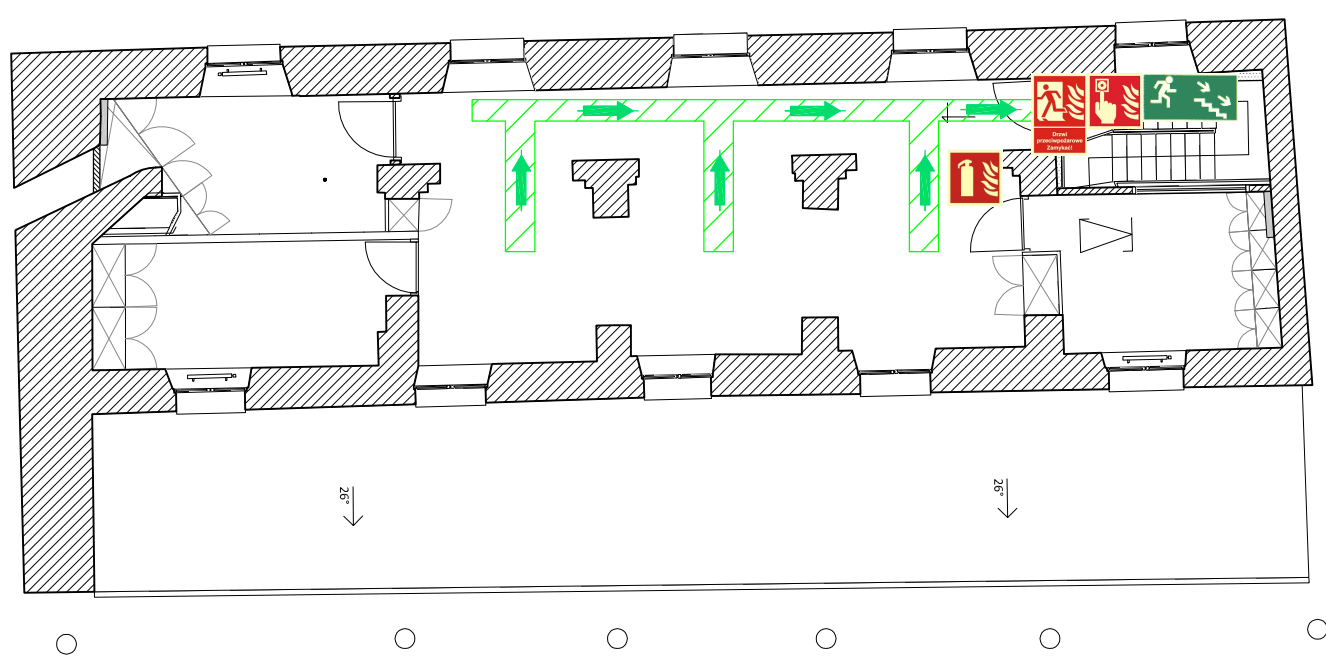

**Budynek C
piwnica**

- - przeciwpożarowy wyłącznik prądu
  - - gaśnica
  - - ręczny ostrzegacz ppoż.
  - - drzwi przeciwpożarowe
  - - wyjście ewakuacyjne
  - - droga ewakuacji
  - - wejście do budynku
  - - liczba osób w budynku
- ZL III - kat. zagrożenia ludzi

**Budynek C
parter**

**Budynek C
piętro**